

Bajtársi

XVI. évfolyam 2013. július 2. szám

hírlével

A kiadvány hírítésmentes, sokszorosítható

A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének időszakos kiadványa

Ünnepek és küzdelmek

Kitűnően vizsgáztak a tartalékosok

Önök, magyar honvédek, elévülhetetlen érdemeket szereztek abban, hogy ma már kijelenthetjük: Magyarország győzelemre áll az árvíz elleni küzdelemben – jelentette ki Orbán Viktor miniszterelnök a Magyar Honvédség őcsai kiképzőbázisán, ahol a gátakon segítő önkéntes tartalékosokat köszöntötte. A miniszterelnök kiemelte: az árvízi védekezés az önkéntes tartalékos rendszer első éles próbája volt, s az eredmények tükrében kiválóan vizsgáztak mind a behívás, mind pedig a tartalékosok munkáját tekintve.

Orbán Viktor rámutatott: a tartalékos honvédek a munkálatok során példát mutattak a legfőbb katonai erényekből, a hazájuk iránti hűségéből, kötelességtudatból, fegyelemből, bátorságból, bajtársiasságból. Megmutatták, hogy katonai erényekre egy erős nemzetnek mindenkor szüksége van. „Ezekre az erényekre akkor is szükség van, amikor nem ropognak a fegyverek, nem más országok katonáitól kell megvédeni a hazát és a polgárait, hanem természeti csapástól, vagy éppen környezeti katasztrófától” – fogalmazott a kormányfő. „Az önkéntes tartalékos rendszer egyedülálló lehetősége arra, hogy a katonaság újra nyitott és társadalmilag elismert legyen” – jelentette ki.

A kormányfőt megelőzően a honvédelmi miniszter köszöntötte az önkéntes tartalékosokat. „Önök olyan hazafiak, akikre veszély esetén számíthat az ország, a nemzet” – mondta Hende Csaba. „Most már van és mostantól mindig lesz a Magyar Honvédségnek tartalék hadereje. Van, mert nem csak a keretei állnak, hanem igazi honvédek szolgálhatnak benne. Lesz, mert a nemzet az elmúlt héten bebizonyította: minden veszélyhelyzetben készen áll önmaga megvédelmezésére. A magyar állam pedig megteremtette a lehetőséget mindenki számára, hogy szabad akaratából részt is vehessen ebben a küldetésben önkéntes tartalékos honvédként” – fogalmazott a tárcavezető. „Bajtársaim, térjete most haza otthonaitokba, és öleljétek meg szeretteiket, akik most teljes joggal nagyon büszkék mindnyájatokra” – szökö a megjelentekhez Hende Csaba. „Miniszterelnök úrnak pedig tisztelettel jelentem, hogy a Magyar Honvédség tényleges állománya, együtt az önkéntes tartalékosokkal, a 2013. évi nagy dunai árvízi védekezésben elvégezte feladatát. Dicsőség a katonáknak és a hadseregnek, amely esküjéhez híven teljesítette kötelességét” – zárta beszédét a honvédelmi miniszter.

FOTO: RÁCZ TÜNDE

Bajtársi hírlap

Tartalom

Kitűnően vizsgáztak a tartalékosok	2
Súlypontban a kommunikáció	3
A küldöttgyűlés margójára	4
Magyar harcművész köszöntése	4
Megállapodás	5
„Kézfogás a hon védelméért”	6
20 éves a Szlovák	
Katonák Szövetsége	8
Ülésezett a Honvédelmi	
Időszügyi Tanács	10
Ma is iránymutató?	11
Megváltozott jogszabályok	12
Amiről érdemes újra beszélni...	15
Rendhagyó történelemóra	16
Felújított emlékpark	17
Arcélek	18
Kalandozás a nagymarosi Duna alatt	19
Lourdes – 2013	20
Közelgő évfordulók	21
Keresztek a Mátra alján	21
Bajtársi találkozó	22
Újra találkozunk	22
Öt éves a Bem	23
Hősök napja Jánoshalmán	23
Páncéltörők találkozója Halason	24
Színház és ünnepek	25
Ígéret a töretlen folytatásra	25
Sikeress szereplések	26
Ceglédi látogatás	26
A negyedik sportnap	27
Feltöltődés a városi majálison	27
Énekkarok ünnepe	28
Emlékezzünk a mezőúri ezredre	29
Séta az Andrássy úton	30
Fesztivál Abasáron	31
Baján segítettek a bűvárok	32

A BAJTÁRSI
EGYESÜLETEK ORSZÁGOS
SZÖVETSÉGÉNEK TÁJÉKOZTATÓJA
FELELŐS KIADÓ:
KELEMEN JÓZSEF NYÁ.
ALTÁBORNAGY, A BEOSZ ELNÖKE
SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ELNÖKE:
PINTÉR FERENC NYÁ. EZREDES
SZERKESZTŐK:
GRÓF FERENC NYÁ. ALEZREDES,
KACSO LAJOS NYÁ. EZREDES,
MÉSZÁROS KÁROLY NYÁ. ALEZREDES
TERVEZŐSZERKESZTŐ: GRÓF ISTVÁN
A HÍRLÉVEL INTERNETES
ELÉRHETŐSÉGE: WWW.BEOSZ.HU
CÍM: 1440 BUDAPEST, PF.: 22.
E-MAIL: BHIRLEVEL@GMAIL.COM

Ülésezett az elnökség Súlypontban a kommunikáció

A BEOSZ elnöksége 2013. május 14-én tartotta meg soros elnökségi ülését. A rendezvényen Kelemen József ny. altábornagy, elnök tájékoztatta a résztvevőket az elmúlt negyedévben végzett munkáról. Kiemelte az érdekképviselői tevékenységet, melyet a miniszteri jogszabályok előkészítésében (véleményezés, javaslat) végeztek. Külön kitért arra is, hogy a Budapesti Helyőrségi Tavasz Szemléén való szövetségi részvételt – mint az egyik kiemelt hagyományörző tevékenységünket – Kun Szabó József dandártábornok levélben ismerte el és köszönte meg.

Az elnökségi ülésen megvitatták „A BEOSZ kommunikációs stratégiája megvalósulásának tapasztalatai és a BEOSZ Tanácsadó Testület javaslatai a Szövetség 2014-ig terjedő időszakára” napirendet, melynek előadója Erdős László ny. ezredes volt. A TT ebben a témában a 2009. évi összegzésből indult ki, amely még napjainkban is aktuális. Így például a Szövetség a kommunikációs célkitűzések megvalósítása területén jelentősen előrelépett, de számos tartálék van a hatékonyabb információáramlás megteremtésében, az egyes rendezvényekre fektetett hatalmas szellemi és anyagi potenciál megtérülésében, a Hírlevél, de főleg a honlap továbbfejlesztésében, a különböző informatikai rendszerek növekvő mértékű felhasználásában, szükség esetén a fejlesztésben, használatának oktatásában, a közösségi portálokra való aktívabb megjelenítésben.

Ismeretes, hogy 2012 márciusában vezetőségválasztó küldöttgyűlést tartottunk, amely a Szövetségben stratégiai váltást fogalmazott meg a kommunikáció területén is. Szeretnénk, ha ezen stratégiai váltás stabil alapjait a 2014. évi újabb közgyűlés – az új civil törvény bázisán – megteremténénk. Természetesen mindez csak úgy sikerülhet, hogy minden BEOSZ tag a maga területén, a közösen elfogadott célok érdekében dolgozik, hiszen a kommunikáció nem egyedi, hanem többszereplős, kiemelten fontos tevékenység. Az információk időszerepét csak úgy tudjuk biztosítani, ha a szövetségek és egyesületek folyamatosan hírt adnak munkájukról, életükről, hiszen az igazi érdemi munka ezen a területen zajlik. Ezért kérjük, hogy tudósításait minden esetben küldjék meg Magócsi Zoltán ny. ezredesnek, a honlap szerkesztőjének. Emellett látogassák a BEOSZ honlapját, mert ott nemcsak közösségi híreket, hanem fontos információkat is szerezhettek a jogszabályi változásokról és az érdekképviselői tevékenységről.

Az elnökség egyhangúan elfogadta, hogy a munkánk fő célcsoportjai a Magyar Honvé-

ségből, a rendvédelmi szervektől kivált nyugállományba vonultakból, a szolgálati járandóságban részesülőkből, továbbá a jelenleg még aktív hivatásokból (különös tekintettel a misztériókban dolgozókra), a szerződéses katonákból, és az önkéntes tartalékosokból tevődnek össze.

Az elnöki tájékoztatóban elhangzott még, hogy a BEOSZ által vállalt hadisíri és katonai-emlék helyi regisztrációban, az egyesületek az önkormányzatokkal együttműködve eredményesen végzik feladataikat, mellyel hozzájárulnak a hazánk területén található, már ismert vagy eddig még leírt I. és II. Világháborús katonasírok feltérképezéséhez.

Az elnök szökö arról is, hogy a BEOSZ 2013. évi feladatainak tervezését és végrehajtását befolyásolja a HM és a Szövetség közötti kétoldali megállapodás hiánya, amely anyagi és technikai garanciát jelentene a napi tevékenység és működés feltételeinek biztosításához.

Tájékoztatom továbbá az olvasókat és ezen keresztül az egész tagságot, hogy az Alapszabály-módosító munkabizottság Ipacs József ügyvezető elnök vezetésével elkezdte munkáját. Az elnökség a bizottság feladatait személyre lebontva, pontos időhatárokkal együtt jóváhagyta.

Végezetül az elnökség döntött a BEOSZ megalakulása 25. évfordulójának előkészítéséről és e témában szükségesnek tartja az elmúlt 25 év rövid történetét bemutató kiadvány megjelenítését. Ennek érdekében megválasztotta a szerkesztő bizottságot, melynek elnöke Tóth Sándor ny. ezredes, régióvezető, elnökségi tag lett.

A következő ülésre – várhatóan a 2013. I. félév értékelésével – 2013. szeptemberében kerül sor.

IPACS JÓZSEF NYÁ. EZREDES
BEOSZ ÜGYVEZETŐ ELNÖK

Tettekkel a hadisírokról

A Hadisírok és Kegyeleti helyek feltérképezése alapvetően befejeződött. A vállalt tevékenység értékelése a hivatások szervek részéről jelenleg is tart. Tájékoztatójuk szerint a bajtársi egyesületek és tagszövetségek részvételét eredményesnek minősítik. Az összesítés és értékelés után a BEOSZ különböző fórumain az egyesületeket tájékoztatni fogjuk.

BEOSZ ELNÖKSÉGE

Bajtársi hírlap

A küldöttgyűlés margójára

Az évfordulók nem csak a nemzet történetében, de a társadalmi közösségek életében is gyorsan követik egymást, melyek egymástól elválaszthatatlanok. A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége február 27-én ünnepelte fennállásának 23. évfordulóját, mely szinte egybeesik a XX. századvég globális politikai változásaival és a hazai rendszerváltással, melyek új körülményeket és feltételeket teremtettek a hadseregek és az újonnan alakuló katonai közösségek számára is. Az emberi és alkotmányos jogok kiterjedésével lehetőséget kellett teremteni a katonák véleményének kifejezésére és a döntéshozókhoz a párbeszéd megteremtésére. Ennek intézményes megalapozására, más társadalmi szervezetekkel együtt a BEOSZ 1992 elején kezdeményezte a HOVET megalakítását, melynek utódjaként, a mindenkori által ismert HEF ma is működik.

A demokratikus átalakulás lehetőségeit teremtett a nemzeti múlt és a magyar katonai hagyományok megismerésére a Honvédség nemzeti jellegének formálására. Az alapítók nemcsak nyilatkozatba foglalták ezen szándékukat, de napjainkra teljesítették is – átadva mindezt a következő katonagenerációknak. Ennek sorában történelmi jelentőségű a katonagenerációk egyetértésének megvalósítása a „Kézfogás a hon védelméért” jelszó jegyében, melynek szellemében zajlott a múlt évi XXI. Katonanevezédek Találkozója is.

Az elmúlt évtizedekben a politikai kurzusokat átívelően – változó körülmények

között – végeztük munkánkat a haza szolgálata érdekében.

A BEOSZ a kezdeti 18 egyesülettől a tagszövetségekkel együtt ma már 118 egyesülettel és közel 10.000 fős tagsággal a Honvédelmi Minisztérium egyik meghatározó bázis-szervezetévé fejlődött. Eredeti célkitűzéseink megtartásával – de igazodva a jelen körülményeihez – részt vállalunk a honvédelem ügyének szolgálatából és bázisának szélesítéséből. Ma ezen munkálkodó tagszövetségeink és egyesületeink mindegyike. Természetesen keressük az új lehetőségeket és módszereket, melyekkel bővíthetjük a résztvevők körét, a társadalmi közösségek bevonását a hagyományápolás körébe tartozó katonai emlékhelyek őrzésébe és a hadisírok gondozásába, valamint a nemzet- és katonatörténeti feladatok ellátásába, együttműködve a HM és más hagyományápoló társadalmi szervezetekkel.

Figyelemmel kísérjük, időnként aggodalommal élünk meg a katonák társadalmi szerepének politikai megítélését. Ter-

mészetesen „kuruc” elődeinktől tudjuk, hogy a Honvédség fenntartásához „nem egy fillér, de két tallér kell ide pajtás”. Véleményünk szerint a katonákról való gondoskodás nem csak pénz kérdése. Nekünk a jogszabályba foglalt elismerés sokkal többet jelent.

Ezért olyan jogszabályokat várunk, melyek méltányolják a katonai hivatást és nem állítanak – legalábbis a szolgálat körülményeinek teljesítésre – azonos feltételeket a közszolgálati szférával. Mi, katonák – aktívak és nyugállományúak – nem kérünk megkülönböztetést, nincsenek szerzett jogaink, de a haza szolgálata elismeréseket várjuk a megbecsülést, mert a mi szolgálatunk az eskütől az utolsó kürtszó hangjáig tart.

Mindezeket figyelembe véve, a megelőző 23 év története és értékelése nem választható el az elmúlt év feladatai teljesítésének megítélésétől.

KELEMEN JÓZSEF NYÁ. ALTÁBORNAGY
BEOSZ ELNÖK

Magyar harcművész köszöntése az USA-ban

Hende Csaba honvédelmi miniszter részvételével, az USA Ohio állam fővárosában, Columbusban, ünnepségen emlékeztek meg a Magyar Honvédség és a helyi Nemzeti Gárda közötti együttműködés kezdetének 20. évfordulójáról.

Miután Ohio állam második nagyvárosában, Clevelandben sok magyar él, Hende Csaba és a magyar delegáció ide is ellátogatott, ahol külön felkereste a tiszta magyar harcművészt, Kovács Ferenc rehabilitált örmagyot, aki karate iskolájában bemutatót tartott. A látogatás során Hende Csaba elismerését fejezte ki a 92 éves harcművésznek, aki 1944-ben a Magyar Honvédség tisztjeként hősiessé harcolt Erdélyben az Ojtozi-szorosnál, az elmúlt években pedig az ohioi Nemzeti Gárda közelharc kiképzésében is részt vett.

K.L.

Megállapodás

Ma a magyar állam legmagasabb minőségű személyügyi tartaléka a honvédség – jelentette ki Hende Csaba a Honvédelmi Minisztérium és a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium között létrejött tárcaközi megállapodás aláírásán. Az együttműködés célja, hogy elősegítse a Magyar Honvédség állományából önhibájukon kívül kíválni kényszerülő katonák továbbfoglalkoztatását.

A kormány elhatározta, hogy a Magyar Honvédség kötelékéből kikerülő személyi tartalékot – az illető egyetértésével – a magyar állam szolgálatában tartja meg. Az államnak kötelessége, hogy ezeknek a katonáknak ne engedje el a kezét, hanem egy második lehetőséget biztosítson számukra a közszférában. „Ennek feltételeit teremtjük most meg” – mutatott rá Hende Csaba. Németh Lászlóné kiemelte: a honvédelmi tárca vezetője az elmúlt év végén kezdeményezte, hogy 2013 elején jöjjön létre egy olyan megállapodás a két minisztérium között, amely alapján a hivatásos katonai állományban lévő, de a honvédség kötelékéből – a nyugdíjkorhatárt megelőzően – kiváló katonák többségi állami tulajdonú foglalkoztatását és ennek lehetőségét meg-

teremtik. Rámutatott: ezzel olyan rendszer kialakítása történt meg, amelyik lehetőséget kínál a szervezetből kiváló katonáknak ahhoz, hogy második karrierjüket a civil életben kezdhessék meg.

FOTÓ: KRASZNAI-NEHREBECZKY MARIA

Dr. Lovasi Gábor nyugállományú ezredestől búcsúztunk

Elbúcsúztunk Dr. Lovasi Gábor nyá. ezredestől. Sokunknak Gabi bácsi volt, aki a kezdetektől különböző tisztségeket töltött be a Szövetségben, és még a nyolcadik X közelében is tevékenykedett a BEOSZ Tanácsadó Testületében. Április 11-én kísértük utolsó útjára a Fiumei úti sírkertben. A Szövetség tagjai nevében Sipos Géza nyá. ezredes, a BEOSZ tiszteletbeli elnöke búcsúzott Lovasi bajtárstól. Az alábbi levelet szeretett lányától kaptuk: Tisztelt Kelemen József Altábornagy Úr! Szeretném Önnek, a BEOSZ munkatársainak, bajtársainak köszönetemet kifejezni édesapám, Dr. Lovasi Gábor nyá. ezredes 2013. április 11. napján, tartott temetési búcsúszertartásán történt részvételükért. Köszönöm a csodálatos virágokat, amelyekkel kifejezték elhunyt édesapám iránti igaz szeretetüket és mély tiszteletüket. Soha nem felejt meg el Önöknek!

Üdvözléssel: DR. LOVASI ÁGNES

„Kézfogás a hon védelméért”

A Szövetség célkitűzései 1990-től, az alapítás óta változatlanok:

A honvédelem ügyének szolgálata, a magyar katonai hagyományok, katonai emlékhelyek és hadisírok ápolása, a katonaközösségek összefogása, a nemzedékek közötti szolidaritás és az egység tartozás érzésének erősítése, az érdekvédelem, szociális és karitatív tevékenység megvalósítása.

A Szövetséget 18 bajtársi egyesület hozta létre, ma tagjainak sorában 3 tagszövetséget – Honvéd Hagyományörző Egyesület, Magyar Ejtőernyősök Bajtársi Szövetsége, Magyar Veterán Repülők Szövetsége – 125 tagegyesületet köszönhetünk, összesen mintegy tízezer taggal.

Miért bajtársi egyesületek?

A bajtárs, a honvéddel együtt nagyon szép szavunk. A bajtárs, a katonatárs kifejezés mindenkor az összetartozás, a segítségnyújtás magas fokú erkölcsi követelményét fejezi ki. A fegyverrel a kézben szolgálók egymásra utaltsága megköveteli, hogy számíthass másokra, akik társak, ha kell a bajban is. Nagyon szép példázata ennek a Budakeszin található emlékmű két alakja:

Fontosak az egymást követő nemzedékek!

Minden katonanemzedék utódként kezd, majd elődként fejezi be pályafutását. Elődként kapja a szaktudást és felelősségtudatot, melyet hasznosít és továbbfejlesztve hagy az utódokra. A BEOSZ hagyományt teremtett a Katonanemzedéki Találkozók szervezésével. Az első találkozó jelmondata „Kézfogás a hon védelméért” magáért beszél. A katonának – bár más-más történelmi korban és politikai viszonyok között választották hivatását a haza fegyveres szolgálatát – közös jellemzője, hogy esküjükhöz híven, parancsokat teljesítve tették a dolgukat. Minden helyzetben és körülmények között szolgálták hazájukat. A BEOSZ nem véletlenül választotta jelszavául Kőlcsey örökbecsű szavait: „A HAZA MINDEN ELŐTT”!

A közösség értéke

A közösség, élő erőként van jelen a nyugállományú katonáknál. Őrzik a katonai helyőrségek hagyományait, történetét, szervezik a hazafias, honvédelmi rendezvényeket. A közös katonaelmények felélevenítése, a megemlékezések, a józú beszélgetések összefogó erőt jelentenek

Hagyományápolás

A Szövetség tagegyesületei, a nyugállományú katonák, a honvédség nagy családjaként részt vállalnak a történelmi évfordulók megünneplésében, az emlékhelyek felkeresésében, a fiatalok honvédelmi felkészítésében, a hadisírok felkutatásában, gondozásában.

Együtt egymásért – együtt a jövőért

Ez a gondolat magába foglalja az összefogás formáit: a misztériumban lévő családjának segítségét, a rászorulókat, betegek részére a bevásárlást, a takarítást, a beteglátoztatást, betegápolást; de ezeken túl a magára hagyatottság érzé-

sének csökkentését, a problémák megosztását és a lelki gondozást.

Érdekvédelem

A Szövetség tagja a Honvédelmi Érdekegyeztető Fórumnak és a Honvédelmi Idősgügyi Tanácsnak. Az üléseken azt képviseli, hogy a jogszabályokban, a döntésekben megjelenjenek a nyugállományú katonák érdekei. Az egyesületek aktív részt vállalnak a helyi érdekvédelem és a szociális gondoskodás megvalósításában.

A közösségek kohéziós ereje

A szövetség egyesületeiben működő számítógépes csoportok, nyelvtanfolyamok, kórusok, varró és hímző tanfolyamok növelik az összetartozás érzését és biztosítják a kedvelt tevékenységek szervezését, melybe bevonják a fiatalabb korosztályokat is.

Várjuk tagegyesületeinkbe a volt és jelenleg szolgáló katonákat és hozzátartozóikat! Munkánkat, benne karitatív tevékenységünket segíthetik az SZJA 1 %-ának felajánlásával, a "Bajtársainkért" Közhazsnú Alapítvány részére, adószáma: 18054891-1-42, bankszámlaszáma: 11705008-20433794. Köszönjük.

Elérhetőségünk: BEOSZ 1087 Budapest, Kerepesi út 29/B
Telefon/fax: +36-1-210-7513
Email: beosz.iroda@gmail.com
Honlap: <http://www.beosz.hu>
Elérhetőségünk: BEOSZ 1087 Budapest, Kerepesi út 29/B
Telefon/fax: +36-1-210-7513
Email: beosz.iroda@gmail.com

Tavaszi szemle Katonás majális

Volt itt minden kérem. A valamikori nagy tavaszi gyakorlatok előtt, a városokban állomásozó csapatok helyőrségi szemlével köszöntek el a városuktól. Most itt, Pesten a Hősök tere és a Nagyréten, az itt diszlokáló csapatok adtak számot alaki felkészültségükről, fegyverkezettől, így mutatkoztak be a budapestieknek. Volt itt csinnadratta, vonulás, sorakozó, „Pihenj!” és „Oszolj!”, technikai bemutató, szervezetek és hagyományörzők (köztük a BEOSZ is) bemutatkozása, amerikai, német egyenruhák, a járművek és fegyverek mellett, a Magyar Királyi Honvédség és a Néphadsereg felszerelése és járművei. A HM Honvéd Vezérkar főnöke, Benkő Tibor vezér ezredes is végigjárta a bemutató helyeket, beszélgetett az ott lévő, katonai és szakszervezeti, érdekvédelmi és hagyományörző állománnyal. Jó buli volt, sok fiatal látogatóval. Legnagyobb sikere a bombakereső robotnak, a harcjárműveknek, a maketteknek és természetesen a gyerekeknek a lufinak volt. A katonák pedig kis pénzért ugyan, de teszik a dolgukat, láthatóan fáradtak, de fegyelmekkel. Legyenek bár hóban, gyakorlaton, misszióban,

vagy csak egy Tavaszi Szemlén. Ezt a helytállást köszönte meg Benkő tábornok az állománynak és nekünk, veteránoknak is, akik neveltük, kiképeztük utódainkat, akik örömmel találkoztak, beszélgettek velünk, meséltek szolgálatukról, s talán irigykedve hallgatták a „nyugger” életünkről szóló történeteinket.

ERDŐS LÁSZLÓ NYÁ. EZDS

20 éves a Szlovák Katonák Szövetsége

A világban a múlt század 80-as éveinek végén zajló folyamatok – Kelet Európa más országaihoz hasonlóan – az akkori Csehszlovákiában is rendszerváltozáshoz vezettek, majd megalakult az önálló Szlovák Köztársaság. Ez az átfogó történelmi jelentőségű változási folyamat nem hagyta érintetlenül a hadsereget, a katonai szolgálatot teljesítő és a már nyugállományú katonák életét sem. A nyugállományú katonák a 90-es évek elején mind több helyőrségben létrehozták egyesületeiket. A helyi szervezetek 1993 tavaszán országos szövetség létrehozásáról döntöttek. A szövetség célkitűzése, hogy a közeljövőben már szakszervezetként, a hivatásos állomány bevonásával tevékenykedhessenek.

A Szlovák Katonák Szövetsége (Zväz vojakov Slovenskej republiky) 2013. május 22-én Trencsényben, a Szárazföldi erők és a Támogató és Kiképző Erők központjának, valamint a legnagyobb helyi szervezetnek ott-hont adó településen ünnepelte megalakulását 20. évfordulóját. Az ünnepségre a helyi klubok képviselőin, a vezérkar és a katonai szervezetek vezetőin, az állami és társadalmi szervezetek képviselőin túl, meghívták az Euromil elnökét, valamint a visegrádi regionális együttműködés (V4) partnerországainak katonai érdekvédelmi szövetségeit is.

Magyarországról a Honvédszakszervezet képviselőiben Czövek János elnök, a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége képviselőiben Kelemen József ny. altábornagy, elnök és a trencsényi szervezet magyar partnerének, a Balassi Bálint Bajtársi Egyesületnek az elnöke, Szekeres István ny. dandártábornok vettek részt az ünnepségen.

A megemlékezés megkezdése előtt a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének elnöke, Kelemen József ny. altábornagy és a Szlovák Katonák Szövetségének elnöke, Michal Bohunický mk. ezredes együttműködési megállapodást írt alá. A megállapodás rögzíti a két szövetség együttműködésének elveit, fő irányait, feladatait, megerősíti a két szövetség taggyűlései közötti együttműködés szükségességét, a meglévő partner-

kapcsolatok ápolásának és továbbiak létrehozásának szükségességét, azok szövetségi támogatását.

A trencsényi, igen reprezentatív tiszti klubban megtartott rendezvényen szlovák barátaink tartalmas, szép ünnepségen, emlékedt hangulatban emlékeztek az eltelt húsz esztendőre. Michal Bohunický mk. ezredes, a szövetség elnöke köszöntötte a szövetség tagjait, a megjelent szlovák és külföldi vendégeket, majd ünnepi beszédében idézte fel a megalakulástól megtett utat, a közösen elért eredményeket, emlékezett a régi bajtársakra, barátokra.

Az elnök már bevezetőben leszögezte: a szövetség megalakulásának évfordulója világos jelzés, itt az ideje megérteni, hogy a katonának, egyesületeiknek, szövetségüknek helye van a demokratikus társadalom, továbbá a hadserege építésében. Felidézte a tradíciókat: 1918. november 2-án tartották a katonák az első országos konferenciát, ahol hitet tettek az új Csehszlovákia iránti szolidaritásról és a társadalomhoz való kötődésről. A második világháború alatt a szövetség egyesületei önállóan tevékenykedve, harcoltak a megszállók ellen. A háború után újjászervezték a szövetséget, de 1948 szeptemberében betiltották azt. 1968-ban alakították újra szervezetüket Prágában, azonban a Varsó Szerződés csapatainak invázióját ismét betiltás

követte, a szervezőket, vezetőket elbocsátották a szolgálatból. 1989 után a lakatnyakban ismét megkezdődött az egyesületek, mint a Hivatásos Katonák Szövetsége elemeinek megszervezése. 1991-ben alapították az első egyesületet Szlovákia területén, Trencsénben. Ebben az időben 12 000 fővel, több mint 500 klub jött létre és folytatott tevékenységet. Egy miniszteri döntés azonban útját állta annak, hogy a szövetség, mint szakszervezet működjön a hadseregben, csak a nyugdíjas klubok tevékenységét támogatták. Az ország kettéválása után a katonai szervezetek is kettéváltak. A Szlovák Köztársaság védelmi minisztere a nyugállományúak klubjainak működési feltételeit biztosította.

Az előadó röviden áttekintette a szlovák katonák részvételének eredményeit a modern Szlovák Köztársaság építésében, az új nemzetközi kihívásokra történő kemény felkészülésben, melynek eredményeként mára egyenrangú parterei a NATO katonáinak. Az eredményben benne van a ma már nyugállományú katonák erőfeszítése. Miként Bohunický ezredes értékelte: A ma 50-70 éves katonák voltak azok, akik elkezdtek a külföldi missziókat, és felnevelték az új képességekkel rendelkező hivatásos katonákat.

Az elnök kritikusán szólt arról, hogy a jelenlegi politikai vezetők nem tekintik partnernek a nyugállományú katonákat, nem bíznak bennük, nem biztosítják, hogy részt vehessenek az új hadsereg kialakításában. A jelenlegi szövetségünkben (ZVSR) – mondta – alapvetően nyugdíjasok vannak (az átlag életkor 61 év), nem vagyunk egyenrangú partnerei a hivatalos szervezeteknek. A katonák Szövetsége hiába terjesztett elő javaslatokat, nem konzultáltak velük, nem kaptak tájékoztatást. Pedig az élet is bizonyította, hogy hatékonyan tudnának segíteni a hadsereg építését. Példának hozta fel – a mi egyesületeinkben is nagy elismeréssel fogadták – a 185/2012 törvényt „A rendőrök és katonák szociális ellátásáról”. Miként értékelte: mi harcoltunk azért, hogy először a történelem során megvédjük az

alkotmányos jogainkat, akár bírósági úton is. Szoros együttműködésben a Belügyminisztérium és a Vezérkar képviselőivel sikerült megvédeni a hadsereg nyugállományú tagjainak tisztességes megélhetésének feltételeit.

A minisztériumnak címzett kérdésként fogalmazta meg, hogy a politika szándékozik-e törvényt alkotni a katonák szövetségeinek jogállásáról? Szlovákia miatt egyike annak az öt európai országnak, ahol nincs törvény a szövetség szakszervezeti jogostványairól? Az előadói beszédből kitűnt, hogy a Szlovák Katonák Szövetsége bírja a társadalom széles körének támogatását. Külön is méltatta az egykori és mai fegyvertársak közötti erős kapcsolatokat és a kortársi szervezetek közötti szolidaritást. Miként fogalmazott: Együttműködünk és fejlesztjük kapcsolatunkat a Szlovák Antifasiszta Harcosok Egyesületével, a Szlovák Nyugdíjasok Szövetségével, az Ejtőernyős Szövetséggel és a Nyugállományú Rendőrök Szövetségével.

Az előadó a nemzetközi kapcsolatok sorában méltatta a hazánkkal, a visegrádi együttműködés országaival megvalósuló partnereséget. Kijelentette: Mi nagyon elégedettek vagyunk a V4 együttműködéssel, ez az ösztönző forrása, a tagjaink élet és munkakörülményei javításának. Beszédében nagy hangsúlyt szánt a visegrádi országok (Csehország, Magyarország, Lengyelország, Szlovákia) katonai érdekképviseleti szervezeteinek együttműködéséről, a V4-es országok katonai-érdekképviseleti vezetőinek rendszeres találkozóiról, az együttműködés további erősítését szolgáló közös állásfoglalásokról (ld.: Egység újság XXII. évfolyam 4. szám: Közös Közlemény).

A Szövetség évfordulóját a Szlovák Köztársaság fegyveres erői nevében Peter Vojtek altábornagy, a vezérkar főnöke levelében köszöntötte, majd a vezérkari főnök első helyettese, Miroslav Kocian vezérőrnagy méltatta a Szövetség tevékenységét, és elismeréseket adott át a közösségek számos tagjának, az együttműködés erősítésén fáradozó katonai és állami vezetőknek.

Emmanuel Jacob, az Euromil elnöke elismeréssel szólt a szlovák szövetség csatlakozásáról a nemzetközi szervezethez, az

1993 óta végzett munkájáról. Beszédében meghatározó gondolatként vonult végig a katonák jogainak, szövetségeik szerepének, működésének biztosítása. Kiemelte, hogy a katonák aktív szerepet játszottak a demok-

rácia felépítésében mind az országokban, mind a hadseregben. Sajnálatosnak nevezte, hogy ezeket az erőfeszítéseket számos európai országban még napjainkban sem méltányolják, a katonák szövetségeit még sok helyen nem tekintik társadalmi partnernek és a katonák képviselőjének. Teljességgel elfogadhatatlan – mondta Emmanuel JACOB –, hogy az Európai Unió tagállamai egy részében a katonák nem lehetnek tagjai szakmai szervezeteknek és szakszervezeteknek, annak érdekében, hogy javítsák a szakmai és a szociális körülményeket. A szakmai szervezetekhez és a szakszervezetekhez történő csatlakozás alapvető emberi joga minden európai munkavállalónak. Ezt a jogot is, a többi joggal együtt, rögzíti és gondtal őrizi az Európai Emberi Jogok Egyezménye. Ennek ellenére Európa számos országában ezt a jogot nem alkalmazzák a katonákra. Az élet ugyanakkor azt bizonyítja, hogy a fegyveres erőknél és a demokratikus társadalomnak is szüksége van rá, katonákra, a katonák szakszervezeteire – mondta az elnök.

Az Euromil tapasztalatai alapján három fő előnyt körvonalazott, amit egy demokratikus katonai szövetség adhat. Elsőként említette, hogy a katonák szövetsége realitás-áttekintést biztosít a hadseregben meglévő személyi és anyagi gondokról. Ez értékes információ, mivel a hadseregben meglévő katonai hierarchia okán ezek nem mindig jutnak el a vezetőkhoz. Bizonyosnak ítélt, hogy ezen a módon a szövetség vezetői hozzájárulnak a hadsereg demokratikus kontrolljához.

Fontos hozzájárulásként értékelte, hogy a szövetség vezetői harcolnak a kellő munkabérekért és a megfelelő munkakörülményekért. Ez segítheti a kormányt és a katonai vezetést, hogy a haderő motívált és képzett állománnyal rendelkezzen.

Az európai tapasztalatokról szólva, végetűlt arra hívta fel a figyelmet, hogy a legtöbb európai országban jelentős átalakítás zajlik a fegyveres erőknél. A szakszervezet képes

támogatni ezt a folyamatot, biztosítva, hogy a szükséges átalakítás ne a személyek ellen, hanem értük menjen végbe.

Üdvözölte a szlovák szövetséget a Cseh Hadsereg Hivatásos Katonáinak Egyesülete képviselőiben Roman Doba elnök, levelében köszöntötte az évfordulón partnerét a Lengyel Profesionális Katonák Rangidős Tiszteinek Tanácsa. Trencsény város, valamint a régió állami vezetője méltatta a szövetséggel fennálló együttműködését.

A felszólaló vendégek sorában Kelemen József nyugállományú altábornagy, a BEOSZ elnöke tolmácsolta a magyar katonák üdvözlését és a Magyar Honvédséget szimbolizáló emléktárgyat adott át.

Az ünnepség jó alkalmat biztosított a szövetségek közötti vélemény és tapasztalat-cserére, az Euromil elnökével lefolytatott konzultációra, a további együttműködés átgondolására.

(A Balassi Egyesület és a trencsényi egyesület képviselői az egyeztetett tervek szerint július 10-én Esztergomban írják alá megújított együttműködési megállapodásukat.)

Ülésezett a Honvédelmi Idősgyi Tanács

A szokottnál nagyobb érdeklődés előzte meg a Honvédelmi Idősgyi Tanács legutóbbi, június 20-án sora került ülését, hiszen már tavasszal olyan kedvezőtlen hírek terjedtek el a nyugállományú katonák körében, hogy például fődényben nem vehetik igénybe a honvédségi üdülőket, jelentősen csökkenni fog a kegyeleti költségek HM támogatása, kevesebb mód lesz az érdemek elismerésére és módosul az egyenruha viselés is.

Az Idősgyi Tanács ülését Szabó József mk. ezredes, a HVK Személyzeti Csoportfőnökség toborzó és humánszolgálati osztályvezetője, a Tanács titkára nyitotta meg, aki elmondta, hogy az ülés apropója, a honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvényhez kapcsolódó HM rendeletek közelgő hatályba lépése. Ennek kapcsán, a Honvédelmi Minisztérium és a Honvéd Vezérkar főtisztjei, szakértői közreműködésével, széleskörű tájékoztatást kíván nyújtani a rendeletalkotás jelenlegi helyzetéről az Idősgyi Tanácsnak, amely fontos konzultatív tanácsadói testület – hangsúlyozta Szabó ezredes.

Az üdültetés rendje

A személyi állomány rekreációjával (üdülés) és regenerálódásával kapcsolatos feladatokat új HM rendelet és utasítás fogja szabályozni. Az új szabályok az igényigysultak körében továbbra is meghatároz-

zák a nyugállományú katonát, a honvédségi nyugdíjast és családtagjait, az állomány szolgálatteljesítés során elhunyt tagjának és a nyugállományú katonának özvegyét és az árvaellátásra jogosult családtagját. Az új HM rendelet tervezet az alábbiak szerint kibővíti a fenti igényigysultak rekreációs lehetőségeit.

Az MH Balatonkenesei Rekreációs Központban az igényigysultak 6, vagy 13 vendégszakát pihenhetnek elő- és utószében, illetve a szabad férőhelyek függvényében főszezonban is. Továbbá részt vehetnek hétközi és a hétvégi pihenésen, valamint napi pihenés és intézménylátogatáson a szabad férőhelyek függvényében.

A Kiképzési Oktatási és Regeneráló Központban (a továbbiakban KORK) minden igényigysult a szabad férőhelyek terhére hétközi és a hétvégi pihenésen, napi pihenés és intézménylátogatáson, valamint heti pihenetetésen vehet részt.

A heti pihenetetés a rendelet tervezetben új elemként fog megjelenni, amelyet az igényigysult és családtagja Mátraházán, a 4. számú KORK-ban, valamint Bujákon az 5. számú KORK-ban a szabad férőhely keret terhére, térítési díj ellenében 6 vagy 13 vendégszaka terhére vehető igénybe.

Az igényigysult nyugállományú katoná, honvédségi nyugdíjas és családtagjaik főszezon pihenés (üdülés) igénybevétele az adatlapot továbbra is az MH Hadkiegészítő és Központi Nyilvántartó Parancsnokság területileg illetékes szervezeti egységénél adhatja le a tárgyév megelőző év november 1-ig.

A hétközi és a hétvégi pihenésre, napi pihenés és intézménylátogatásra, valamint

a heti pihenetetésre (Mátraháza, Buják) az adatlapot az MH Balatonkenesei Rekreációs Központnak, valamint a KORK-okat üzemeltető katonai szervezeteknek kell megküldeni. (MH vitéz Szurmaj Sándor Budapest Helyőrség Dandár Protokoll Rekreációs és Kulturális Igazgatóság és az MH Összhaderőnemi Parancsnokság)

A fel nem használt férőhelyeket ismét meghirdetik az igényigysultak részére; ebbe beletartoznak a nyugállományú katonák, a honvédségtől nyugdíjba vonult munkavállalók, illetve családtagjaik is.

Az MH BHD Protokoll Rekreációs és Kulturális Igazgatóság hamarosan a www.honvedelem.hu honlapon is megjelelik, hogy a rekreációs központokkal kapcsolatos naprakész információkkal (például a szabad kapacitásra vonatkozó adatokkal) ily módon is segítsék a szolgáltatások iránt érdeklődőket.

A kegyeleti gondoskodásról

A kegyeleti gondoskodással összefüggő változásokról megtudtuk, hogy az új HM rendelet markáns, de egyben világosan követhető változásai szabályozottabb formában biztosítják a kegyeleti feladatok végrehajtását, mellyel a kegyeleti források hatékonyabb felhasználásának feltételei is megteremtődnek. Fontos változás továbbá, hogy az új HM rendelet személyi hatálya kiterjed a kormánytisztviselőkre is.

A kegyeleti gondoskodásról és az ehhez kapcsolódó egyes szociális feladatokról szóló HM rendelet-tervezet a Honvédelem jogállásáról szóló törvény rendelkezéseit kibontva meghatározza a kegyeleti minősítés eseteit és módját, kiemelt figyelmet fordítva azon körülményekre, melyek fennállása esetén a katoná a Magyar Honvédség halottjává minősíthető – a jelenlegi, általános meghatározás helyett pontos kritériumok megjelölésével.

A tervezet:

– megállapítja a Magyar Honvédség kegyeleti gondoskodással kapcsolatos feladatait, a katonai külsőségekkel történő temetési szertartás újraszabályozott rendjét.

– egyértelműen szabályozza azt, hogy mi minősül kegyeleti költségnek, továbbá, hogy a Magyar Honvédség – kegyeleti minősítéstől függően – milyen mértékben vállal részt a kegyeleti költségekből. A kegyeleti költségekhez történő hozzájárulás a tervek szerint nem változik „A katonai szolgálat halottjává” nyilvánított elhunytak esetében, míg a „Hősi halottá” és a „Magyar Honvédség halottjává” nyilvánított elhunytak esetében a költségekhez történő hozzájárulás szabályozottabb keret között valósul meg. A rendeletben pontosan rögzített kegyeleti összegeken túli rész kifizetésének lehetősége a jelenlegi szabályozással ellentétben megszűnik.

– magába foglalja a korábbi szabályozástól eltérően a kegyeleti gondoskodás kormánytisztviselőkre és a közalkalmazottak

ra vonatkozó rendelkezéseit is. A továbbiakban sem lesz minősíthető az a nyugállományú katoná, aki az egyenruha viselésére és a rendfokozat használatára méltatlanná válik, illetve az a honvéd, vagy nyugállományú katoná, akinek halála önhibájából ered, csak különleges méltánylást érdemlő körülmények esetén nyilvánítható a „Katonai szolgálat halottjává”.

Aranykortól az idősothonig

A nyugállományú katonák iránti megbecsülést fejezi ki az a tény, hogy a kiemelkedő munkájuk elismerése lényegében meg egyezik a hivatásos állományiukéval. Az új jogi szabályozás az egyszeri, egy rendfokozattal történő előléptetést a továbbiakban nem teszi lehetővé.

A nyugállományú katonák érdekeinek egészét érintő kiemelkedően eredményes munka elismerésére a Honvédelem Napján Hadik András-díj adományozható. A nyugállományú katonák érdekeit érintő kiemelkedően eredményes munka – különösen a honvédségi nyugdíjas szervezetek, kis-közösségek fenntartásának, kulturális szabadidejük szervezésének, ügyeik intézésének, érdekeik önzetlen képviseletének felvállalásában nyújtott jelentős teljesítmény – elismerésére adományozható nyugállományiuk részére az Aranykor Kitüntető Cím arany, ezüst, és bronz fokozata valamint a Honvédelemért Kitüntető Cím első, második és harmad osztályú fokozata.

Az egyes pénzbeli, természetbeni és szociális juttatásokról szóló HM rendelet tervezetéről szóló előadásban nagy hangsúlyt kapott az, hogy a tárca továbbra is támogatni tervezi a nyugállományú katonák és nyugdíjas közalkalmazottak civil szervezeteit. Ertesültünk arról is, hogy a tervek szerint fennmarad a nyugállományú katonák személyes gondoskodást nyújtó intézményben történő elhelyezésének támogatása is.

A szociális gondoskodás egyéb területein a nyugállományiuk részére nyújtott szolgáltatások ellátások (pl. egészségügyi ellátás, segélyezés, étkeztetés, kiegészítő egyenruházati ellátás) tekintetében, bizonyos egyszerűsítések végrehajtása mellett, a tervek szerint fennmarad a jelenlegi szolgáltatások megtartása.

Az Idősgyi Tanács ülésen elhangzottak választ adtak az aggodalmaskodóknak és ezekből kitűnt, hogy a honvédségi nyugdíjasokat eddig megillető járandóságok a jelenlegi ismeretek szerint – hiszen a kollegák nem hatályba léptet rendletek alapján fogalmazták meg a tájékoztatójukat – lényegesen nem változnak, megismerhetők a Honvédelmi Minisztérium és a Honvéd Vezérkar vezetése törekvéseit a szociális gondoskodási körbe tartozókkal való tördés területén.

KACSO Lajos

Ma is iránymutató?

Az első katonanemzedéki találkozón, a „Kézfogás a hon védelméért” jelszó jegyében – a társadalomnak is példát mutató – katonanemzedékek, generációk nyújtottak kezét egymásnak a megbékélés érdekében. Akkor nem számított ki, mikor, illetve hol, milyen beosztásban szolgált, milyen egyenruhát viselt, miért, milyen formájú elismerésekben részesült. Erre a rendezvényre az érzelmeiben és eszméiben egymástól messze került, ismeretlen katonanemzedékek képviselői álltak egymás mellé egy közös találkozón. A összejövetel résztvevői pedig amellett tettek hitet, hogy a katonákat a korszakokon és a társadalmi viszonyok átívelően, mindig összeköti a hazaért tett esküjük, a hon védelme iránti elkötelezettségük.

A találkozó is bizonyította, hogy lehetséges ösztönözni szembé nézni a múltat, megtörténni a párbeszéd, létrejöhet a megértés, a bajtársi kézfogás, aminek közös alapját a honért érzett kölcsönös felelősség alkotja.

És mégis, két évtized elteltével ismét kérdésként merül fel, hogy e nagy jelentőségű, a társadalomnak is példát mutató Katonanemzedéki Találkozó gondolata, jelszava ma is iránymutatóknak tekinthető-e?

Mintha az átmenet kritikus időszakában kialakult egyensúly kezdene felborulni. Mert meg lehet-e kérdőjelezni, hogy annak idején az általános iskolás ifjakat a haza iránti szeretet vonzotta-e a katonai pályára, gyermekként vállalva a családiól való távollétet is?

A korábbi katonagenerációk vezetői szinte kivétel nélkül, ebből a kíváló alapoktól középsiskolából, a Rákóczi Ferenc Katonai Középiskolából kerültek ki. Különböző vezető beosztásokban, többségükben tábornokként, de mindannyian megkérdőjelezhetetlenül a haza elkötelezett szolgálatára vállalkoztak.

Vezetésükkel katonagenerációk sora nőtt fel. Példájjukkal, a haza, a honvédelem iránti elkötelezettségükkel sokaknak lettek nevelői, példaképei. Az ő vezetésük alatt nőttek fel azok a katonák, akik elkezdtek a békapartnerségi gyakorlatokat, a külföldi missziókat, megala-pozták a NATO csatlakozásunkat. Ők voltak azok, akik felneveltek az új képességekkel rendelkező hivatásos katonák sorát. Pont ezek a tehetséges, kiemelkedő képességű katonák, akik mindig a haza, a honvédelem ügyét tekintették elsődlegesnek, ne férnének be a Katonanemzedékek kiemelkedőinek sorába? Ez a gondolatot a legutóbbi szomorú haláleseteket követő kegyeleti minősítések vetik fel.

Ezek olyan kérdések, amelyekre az első rendezvény gondolatait követve, a soron következő Katonanemzedéki Találkozónak egyértelmű, világos választ kell adnia. Ki kell mondani, hogy a szövetség ma is iránymutatóknak tekint-e az első találkozón megfogalmazottakat, azaz vállalja a katonanemzedékek közötti szolidaritást, a megbékélést, a kölcsönös megbecsülést, vagy áldoztat esik a ma sem csillapodó politikai csatározásoknak.

P.F.

Egyesületek – megváltozott szabályok

Az elmúlt évben hatályba lépett, az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (a továbbiakban: Civil tv.) a tárgyra tekintettel kiemelkedő jelentőségű. Olyan átfogó szabályrendszer, amely a lehető legteljesebben biztosítja a közösségi jellegű egyesülési szervezetek megalakulásának, az azokhoz való csatlakozásnak, valamint működésének szabadságát. A Civil tv. hatályon kívül helyezte és újra szabályozta az egyesülési jogról, a közhasznú szervezetekről, a Nemzeti Civil Alapprogramról szóló törvényeket, a Polgári Törvénykönyv egyesületekről szóló rendelkezéseit, valamint – a szabályaival összhangban – módosított számos más törvényt. A civil törvénnyel párhuzamosan alkotott meg a vele szorosan összefüggő, a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvényt.

A Civil tv. hatálya kiterjed az alapítványokra, az egyesületekre, a közhasznú szervezetekre, illetve az egyesülési jog alapján létrejött egyéb szervezetekre.

Az egyesület

Az egyesülési jog az Alaptörvényben rögzített alapvető szabadságjog. Az ennek alapján létrejött egyesület minden olyan tevékenységet gyakorolhat, amely összhangban van az Alaptörvénnyel, és amelyet más törvény kifejezetten nem tilt. Az egyesülési jog gyakorlását a Civil tv. a következőkben felsorolt körben korlátozza:

- nem irányulhat a hatalom erőszakos megszerzésére vagy gyakorlására, illetőleg kizárólagos birtoklására,
- nem valósíthat meg bűncselekményt és bűncselekmény elkövetésére való felhívást,
- nem járhat mások jogainak és szabadságának sérelmével,
- nem hozhat létre fegyveres szervezetet,
- nem végezhet állami szerv kizárólagos hatáskörébe tartozó közfeladatot,
- elsődlegesen gazdasági vállalkozási tevékenységet nem folytathat.

Az egyesületek különös formái a szövetségek, a pártok, a szakszervezetek, valamint a külön törvény hatálya alá tartozó tevékenységet végző egyesületek. Az ilyen különös formában működő egyesületek nevéből egyértelműen ki kell tűnnie, hogy mondjuk szövetségről van szó. Megjegyezzük, hogy a párt az egyesület egyik formája ugyan, de nem tartozik a civil szervezetek körébe. A „társadalmi szervezet” gyűjtőfogalmat pedig

a Civil tv. megszűntette, helyébe a „civil szervezet”, kifejezés lépett.

A különös formák közül kiemelést érdemlenek a szövetségek, amelyek tagjai alapítványok, illetve egyesületek lehetnek. Ernyőszervezetekről van tehát szó, amelyek jellemzően a tagszervezetek érdekeinek, céljainak hatékonyabb képviselete érdekében jönnek létre. Szövetség már két tagszervezet részvételével is alapítható.

Az egyesület tagsága

Az egyesületnek magánszemélyek, jogi személyek és azok jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetei lehetnek a tagjai. A Magyar Honvédség és a rendvédelmi szervek tagjainak egyesülési joga némiképpen korlátozott. Az ő esetükben ugyanis a jog gyakorlásának feltételeit és módját a Hjt.-nek, illetve Hszt.-nek az egyesülési jogról rendelkező szabályai állapítják meg. Ezek szerint a hatályuk alá tartozók (katonák, rendőrök stb.) kötelesek pl. a hivatásukkal össze nem függő egyesülettel fennálló, illetőleg az újonnan létesülő tagsági viszonyt előzetesen az állományilletékes parancsnoknak bejelenteni. Az állományilletékes parancsnok a tagsági viszony fenntartását vagy létesítését írásban megíthatja, ha az a hivatással, a szolgálattal beosztással nem egyeztethető össze.

Az egyesületi alapszabálya korlátozott tagsági jogosítványokkal rendelkező, különleges jogállású tagságot, mégpedig pártoló tagságot és tiszteltbeli tagságot is intézményesíthet. A pártoló tagok csak vagyoni hozzájárulásukkal vesznek részt az egyesület céljai megvalósításában. Költségvetési szerv azonban nem lehet egyesület pártoló tagja. Tiszteltbeli taggá az egyesület tagjai által történő választás útján válhat valaki. A különleges jogállású tagok az egyesületek szerveinek megválasztásában nem vehetnek részt. Az egyéb döntések meghozatalában is csak tanácskozási joguk van. (Az egyesület különböző szerveinek jog- vagy alapszabálysértő határozatát a bíróság előtt csak személyes érintettség esetén támadhatják meg.)

Az egyesület szervei

Az egyesület legfőbb szerve az alapszabály rendelkezésének megfelelően a tagok összessége, tehát a közgyűlés vagy taggyűlés, illetve a tagok által közvetlen vagy közvetett módon választott testület, pl. küldöttgyűlés.

Az új szabályozás szerint, ha az alapszabály erre lehetőséget ad, a legfőbb szerv

ülése személyes részvétellel elektronikus úton is lefolytatható. A lebonyolítás módját ilyen esetben az alapszabályban meg kell határozni. Elengedhetetlen azonban, hogy az alkalmazott módszerrel a tagok személyazonossága elektronikus úton megfelelően igazolható, illetve dokumentálható legyen.

Az egyesület ügyintéző és képviseleti szerve a tagok által az alapszabályban meghatározottak szerint közvetlenül vagy közvetve megválasztott testület (elnökség) vagy személy (pl. ügyvivő).

Az egyesület szervei (akkor határozatképesek, ha tagjainak több mint a fele jelen van. Az alapszabály azonban ennél szigorúbb határozatképességi szabályt is megállapíthat. Amennyiben az egyesület szerveinek ülése nem határozatképes, megismételt ülést kell tartani. A megismételt ülés a legfőbb szerv esetében a megjelent tagok számától függetlenül határozatképes. Egyéb egyesületi szerv esetén viszont az eredeti határozatképességi szabályt kell alkalmazni.

Az egyesületi ügyintéző és képviseleti szervének tagja az lehet,

- aki legalább korlátozottan cselekvőképességű – kivéve, ha a cselekvőképességét a bíróság a képviseleti joggal érintett ügy csoportban korlátozta, és
- magyar állampolgár, vagy
- a közügyek gyakorlásától nincs eltiltva, és
- szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvényben meghatározottak szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkezik, vagy
- a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozik, bevándorolt vagy letelepedett jogállású, illetve tartózkodási

engedéllyel rendelkezik. Fontos tudni, hogy az ügyintéző, illetve képviseleti szerv tagját vállaló személynek az elfogadott nyilatkozatban az említetteknek való megfelelésről is szólnia kell.

Az egyesület ellenőrzése, felügyelete

A Civil tv. szerint az egyesület működése felett az ügyesség gyakorolja – az ügyességről szóló törvény rendelkezései szerint – a törvényességi ellenőrzést. Ennek keretében jogosult az egyesületnél vizsgálatot tartani, irataiba betekinteni és az egyesület működésével kapcsolatban felvilágosítást kérni.

A törvényességi ellenőrzést gyakorló ügyész ellenőrzi, hogy az egyesület

- belső (önkormányzati) szabályzatai, illetve azok módosításai megfelelnek-e a jogszabályoknak és a létesítő okiratnak,
- működése, határozatai és a legfőbb szerv döntései megfelelnek-e a jogszabályoknak, a létesítő okiratnak vagy az egyéb belső szabályzatoknak.

Szükség esetén – amennyiben a törvényesség más módon nem biztosítható – az ügyész törvényességi ellenőrzési jogkörében eljárva bírósághoz fordulhat.

A bíróság az ügyesség keresetét megvizsgálva az eljárás eredményeképpen – megsemmisíti az egyesület bármely szervének törvénysértő határozatát, és szükség szerint új határozatot meghozatalát rendeli el,

- a működés törvényességének helyreállítása érdekében a felügyelőszerv értesítése mellett összehívja a legfőbb szervet, vagy határozó tűzésével a törvényes működés helyreállítására kötelezi a legfőbb szervet,

- ha a törvényes működés nem állítható helyre, illetve ha az előbb említett határozat eredménytelenül telt el, az egyesületet megszünteti,

- felosztatja az egyesületet, ha működése, tevékenysége az egyesülési jog gyakorlásával nem összeegyeztethető,
- megállapítja az egyesület megszüntését, ha a civil szervezet egy éve nem működik, vagy tagjainak száma a tíz főt nem éri el.

A bíróság az egyesület fizetésképtelensége miatt indult eljárásban az egyesületet megszünteti. Az utóbbi esetekben a bíróság az egyesületet a nyilvántartásból törli.

Az ügyesség törvényességi ellenőrzése nem terjed ki a közigazgatási hatósági eljárásra. Amennyiben az egyesület olyan tevékenységet végez, amelyet jogszabály engedéllyel, feltétellel köt, vagy egyébként szabályoz, e tevékenysége felett a tevékenység szerinti hatáskörrel rendelkező állami szerv a hatósági ellenőrzésre irányadó

szabályok alkalmazásával felügyeletet gyakorol.

Az egyesület nyilvántartása

Az egyesület nyilvántartásba vételét, illetve a nyilvántartásba vett adataiban bekövetkezett változások bejegyzését az egyesület képviselője kérelmezheti. Az eljárásban a jogi képviselet nem kötelező. Ha azonban a képviselő jár el, a kérelemhez csatolni kell a képviselő meghatalmazását.

Ha az egyesület alapszabályát érintő adat változik, az alapszabályt módosítani kell. A módosításról hozott döntést az ülésről készült jegyzőkönyvben rögzíteni kell. A jegyzőkönyvhöz mellékelni kell az eredeti jelenléti ívet, ami nem fűzhető össze a jegyzőkönyvvel és elküldött csatolást igényel.

Az alapszabály nyilvántartott adatai változtatásához el kell készíteni az alapszabály módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt szövegét. Ebből egyértelműen ki kell tűnnie, hogy az egységes szerkezetű okirat elkészítésére az alapszabály mely pontjának változása adott okot. Ez a megváltoztatott szövegrész aláhúzással, dőlt vagy vastag betűvel való írásával érhető el.

Az egységes szerkezetbe foglalt alapszabályt az egyesület képviselőjének alá kell írnia. Az egységes szerkezetbe foglalt alapszabályon az egyesület képviselője igazolja, hogy az alapszabály egységes szerkezetbe foglalt szövege megfelel az alapszabály-módosítások alapján hatályos tartalmának.

A változásbejegyzési – miként minden nyilvántartással kapcsolatos – kérelmet kötelezően alkalmazandó úrlapon kell az illetékes törvényszékhez benyújtani. Az úrlap a bíróságok központi honlapján (www.birosag.hu) az Állampolgároknak /Nyomtatványok – ÚRLAPOK cím alatt „Kitöltendő dokumentum”-ként, valamint „Nyomtatvány változat”-ban is megtalálható. 2013.01.01-től elektronikus úton is benyújthatók a nyilvántartási kérelmek.

A kérelemhez csatolni kell

- a közgyűlés jegyzőkönyvét,
- a jelenléti ívet (a tagok nevével, lakóhelyével és aláírásával),
- szükséghez képest feladatvállaló, lemondó nyilatkozatot stb.

Ha az egyesület képviselőjének, tisztviselőjének személye és azok adatai nem részei az alapszabálynak, ezek változása esetén nem szükséges változásbejegyzési kérelem benyújtása. Elegendő a választásról készült köz/taggyűlési jegyzőkönyvnek, a jelenléti ívnek és a feladatvállaló nyilatkozatnak betérjesztése a bírósághoz. Ha a korábbi képviselő, tisztviselő lemondott tisztségéről, csatolni kell természetesen a lemondó nyilatkozatot is.

A 2014. július 1. napjától az ezt mege-

lőzően bejegyzett egyesület esetében az első változásbejegyzési kérelem benyújtásakor be kell jelenteni a bíróság részére az egyesület képviselőjének (elnökének) anyja születési nevét is. Ezt formai változás bejelentési kérelem benyújtása nélkül a képviselő is kérheti.

Ha az egyesület székhelye egy másik törvényszék illetékességi területén lévő településre került, nem jelenti, hogy a változás a bíróságnál kellene kérni. A nyilvántartásba vétellel u.i. rögzül a bíróság illetékessége.

Az egyesület bírósághoz benyújtott iratai nyilvánosak, azokat bárki megtekintheti, azokról feljegyzést készíthet. Az egyesület képviselője pedig az egyesület nyilvántartásában szereplő adatairól másolat, kivonat vagy bizonyítvány kiadását kérheti.

A bíróság az országos névjegyzék összeállításában érdekében – a szervezet nyilvántartásba vétele, a nyilvántartott adataiban bekövetkezett változás, továbbá a szervezet megszűnése esetén a határozat jogerőre emelkedésének megállapítását követően három munkanapon belül elektronikus úton értesíti az Országos Bírósági Hivatalt (OBH) határozata megfelelő adatairól. A civil szervezetek interneten azonosítás nélkül elérhető országos névjegyzékét u.i. az OBH vezeti.

Az egyesület megszűnése

Az egyesület megszűnhet a legfőbb szerv döntése, illetve a bíróság rendelkezése alapján.

Az egyesület legfőbb szervének döntése alapján az egyesület másik egyesülettel egyesülhet. Nem egyesülhet azonban más egyesülettel a felszámolás, végelszámolás vagy kényszer-végelszámolás alatt álló egyesület.

Az egyesület legfőbb szerve feloszlással is megszűntetheti az egyesületet. Nem dönthet azonban az egyesület feloszlásáról, ha az egyesülettel szemben lefolytatott végrehajtás eredménytelen volt vagy az egyesület fizetésképtelenségét a bíróság megállapította. Ha a feloszlásnak nincs törvényi akadálya, a taggyűlésnek erről jegyzőkönyvbe foglalt határozatot kell hoznia. Ebben az esetben az egyesület jogutód nélkül szűnik meg, és végelszámolási eljárást kell lefolytatnia. Csak ezt követően kérelmezhető a bíróságnál az egyesület nyilvántartásból való törlése.

Az egyesület a bíróság rendelkezése alapján történő megszűnésének eseteivel a törvényességi ellenőrzés körében foglalkozunk. E körbe tartozzan felhívjuk a figyelmet egy sajátos, a Civil tv. által bevezetett megszűntetési esetre. Fentebbi említettük, hogy civil szervezet elsődlegesen gazdasági-vállalkozási tevékenységet nem

folytathat. Elsődlegesen gazdasági-vállalkozási tevékenységet folytat az a szervezet, amelynek éves összes bevételének 60 %-át elérni vagy meghaladja a gazdasági-vállalkozási tevékenységből származó összes bevétele. Az adóhatóság az egyesület adóbevallása alapján meg tudja állapítani a gazdasági-vállalkozási tevékenység elsődlegességét. Ebben az esetben köteles az egyesülettel szemben törvényességi ellenőrzési eljárás kezdeményezni az illetékes ügyészségnél. Az ügyész keresete alapján pedig a bíróság megszünteti az egyesületet.

Ha a bíróság szünteti meg az egyesületet vagy állapítja meg megszűnését hivatalból intézkedik a kényszer-végelszámlálás elrendelése iránt.

Az egyesület a nyilvántartásból való töréslről rendelkező bírósági határozat jogerőre emelkedése napjával szűnik meg.

Ha az egyesület megszűnik, a fennmaradó vagyonból először a hitelezőket kell kielégíteni. A hitelezők kielégítése után fennmaradó vagyon – az alapszabály vagy törvény eltérő rendelkezése hiányában – a Nemzeti Együttműködési Alapot illeti meg. E vagyonot civil szervezetek támogatására kell felhasználni. Felhasználásának módját a Civil Információ Portálon nyilvánosságra hozzák.

Az egyesület gazdálkodása

Az egyesület az alapszabályban meghatározott cél megvalósítása érdekében vagyonával önállóan gazdálkodik. Tartozásairól saját vagyónal felel. Tagja – a vagyoni hozzájárulásának, tagdíjának megfizetésén túl – a szervezet tartozásaiért saját vagyonával nem felel.

Az egyesület az alapszabályban meghatározott cél szerinti tevékenysége mellett célja megvalósítása gazdasági feltételeinek biztosítása érdekében gazdasági-vállalkozási tevékenységet is végezhet, amennyiben ez nem elsődlegesen folytatott, és az alapcél szerinti tevékenységét nem veszélyezteti.

Az egyesületnek bevételeit, költségeit, ráfordításait (kiadásait) elkülönítetten, a számviteli előírások szerint kell nyilvántartani. Költségeit, ráfordításait (kiadásait) alapcél szerinti tevékenység és a gazdasági-vállalkozási tevékenység, továbbá közhasznú jogállás esetén a közhasznú tevékenység között az árbevételének (bevételének) arányában kell évente megosztani.

Az egyesület a működéséről, vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről az év utolsó napjával, illetve a megszűnése napjával, mint mérleg fordulónappal köteles beszámolót és közhasznúsági mellékletet készíteni. Az egyesület legfőbb szerve által elfo-

gadott beszámolót és közhasznúsági mellékletét az adott üzleti év május hónap utolsó napjáig kell a bírósághoz benyújtani, letétbe helyezni és közzétenni. Ha az egyesület saját honlappal rendelkezik a közzétételi kötelezettség kiterjed a saját honlapon történő elhelyezésére is.

A közhasznú jogállás

Az egyesület a feltételek fennállása esetén közhasznú szervezetként is működhet. A Civil tv. szerint, közhasznú minden olyan tevékenység, amely a létesítő okiratban megjelölt közfeladat teljesítését közvetlenül vagy közvetve szolgálja, ezzel hozzájárulva a társadalom és az egyén közös szükségleteinek kielégítéséhez. Közfeladat pedig jogszabályban meghatározott állami vagy önkormányzati feladat, amit az arra kötelezett közérdekből, haszonszerzési cél nélkül, jogszabályban meghatározott követelményeknek és feltételeknek megfelelően végez, ideértve a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátását, valamint e feladatok végzéséhez szükséges infrastruktúra biztosítását is.

A Civil tv. jelentősen szigorította a közhasznú szervezetté válás feltételeit. Az alábbiakban ezek közül csak a legkirívóbbakat említjük. A Civil tv. megköveteli a szervezettől a megfelelő erőforrás rendelkezésre állását és a szervezet megfelelő társadalmi támogatottsága megállapíthatóságát.

Megfelelő erőforrás áll a szervezet rendelkezésére, ha az előző két lezárt üzleti év vonatkozásában legalább egy teljesül az alábbi feltételek közül:

- az átlagos éves bevétele meghaladja az egymillió forintot, vagy
- a két év egybeeszmított adózott eredménye (tárgyevi eredménye) nem negatív, vagy

- a személyi jellegű ráfordításai (kiadásai) – a vezető tisztségviselők juttatásainak figyelembevételével – elérni az összes ráfordítás (kiadás) egynegyedét.

A megfelelő társadalmi támogatottság három mutatója közül is két előző lezárt üzleti évre vonatkozóan egynek kell teljesülnie:

- a személyi jövedelemadó 1 %-ából származó bevétel eléri az összes bevétel 2 %-át, vagy

- a közhasznú tevékenység érdekében felmerült költségek, ráfordítások eléri az összes ráfordítás felét két év átlagában, vagy
- közhasznú tevékenységének ellátását tartósan (két év átlagában) legalább tíz közérdekű önkéntes tevékenységet végző személyi segíti.

A közhasznúvá minősítés feltételeinek való megfelelés az utolsó két lezárt üzleti évről szóló beszámolókból állapítható meg.

Ezért egy újonnan létrehozott szervezet közhasznú szervezetként csak kétévi működés után vehető nyilvántartásba. Ez megköveteli az alapszabály megfelelő kiegészítését, módosítását a közhasznúsági követelményeknek való megfelelés érdekében.

A Civil tv. szigorította a közhasznú szervezetek vezető tisztségviselőire vonatkozó összeférhetlenségi szabályokat is. Rendelkezése szerint a közhasznú szervezet megszűnését követő három évig nem lehet más közhasznú szervezet vezető tisztségviselője az a személy, aki korábban olyan közhasznú szervezet vezető tisztségviselője volt – annak megszűnését megelőző két évben legalább egy évig –,

- amely jogutód nélkül szűnt meg úgy, hogy az állami adó- és vámhatóságnál nyilvántartott adó- és vámtartozását nem egyenlítettette ki,

- amellyel szemben az állami adó- és vámhatóság üzletlezárás intézkedést alkalmazott, vagy üzletlezárást helyettesítő bírósági szabot ki,

- amelynek adószámát az állami adó- és vámhatóság az adózás rendjéről szóló törvény szerint felfüggesztette, illetőleg törölte.

A vezető tisztségviselő, illetve az ennek jelölt személy köteles valamennyi érintett közhasznú szervezetet előzetesen tájékoztatni arról, hogy ilyen tisztséget egyidejűleg más közhasznú szervezetnél is betölti.

Ha a közhasznú szervezet éves bevételét meghaladja az ötmillió forintot, a vezető szervtől elkülönült felügyelő szerv létrehozása kötelező.

A Civil tv. hatályba lépése előtt nyilvántartásba vett közhasznú szervezet 2014.05.31. napjára továbbra is igénybe veheti a Civil tv. hatályba lépése előtt megszerzett, valamint a jogszabályok által számára biztosított kedvezményeket, jogállása közhasznú. A törvényi feltételeknek való megfelelése esetén 2014.05.31. napjáig kezdeményezheti a közhasznúsági nyilvántartásba vételét. 2014.06.01. napjától csak a közhasznúsági nyilvántartásba vett szervezet jogosult a közhasznú megjelölés használatára és a közhasznú jogálláshoz kapcsolódó kedvezmények igénybe vételére. 2014. 06.01. napjától az illetékes bíróság törli a közhasznú jogállást, kivéve, ha a szervezet igazolja, hogy a közhasznúsági nyilvántartás iránti kérelmet benyújtotta, és a bíróság megállapítja a törvényi feltételeknek való megfelelést.

A közhasznú szervezet 60 napon belül köteles kérni a közhasznú jogállásának törlesztését, ha a közhasznúvá minősítés feltételeinek nem felel meg.

Dr. SOMOS JÓZSEF NY. EZEDES

Amiről érdemes újra beszélni ...

A korábbi gyakorlatól eltérően két visszatérő témával szeretnék foglalkozni. Az első ígéretemhez híven a szolgálati járandóságban részesülő család adókedvezménye, a második a korábbi rokkantsági nyugdíjasok ügyei, melyek az ellátórendszer átalakítást követően a napi gyakorlat során jelentkeztek.

Családi adókedvezmény

A Nyugdíjfelosztó Igazgatóság március hónapban tájékoztató anyagot adott ki a családi adókedvezmény igénybevétele lehetőségéről és az igénybevétele módjáról. Sajnos az igénybevétele nem elegendő a kérelem benyújtása, hanem ezt megelőzően nem kevés utánajárással számos igazolás beszerzése is szükséges. A NYUGIFIG által megküldött tájékoztató ezért nem csak abból a szempontból volt fontos, hogy felhívta a figyelmet, hanem azért is, mert felsorolta azokat az információkat is, hogy a különböző szervek igazolásainak milyen adatokat kell majd tartalmazniuk.

A kérelemhez két más szerv által kiállított igazolás szükséges. Az egyik az adóhatóság (NAV) igazolása a 2012. évi személyi jövedelemadó bevallásban igénybe vett családi adókedvezményről, a másik a családi pótlékot folyósító szerv – Magyar Államkincstár (MÁK) – igazolása a családi pótlékra jogosult gyermekek számáról és a jogosultság hónapokról. Az adóhatóság az igazolások kiadását csak az adóbevallások feldolgozását követően teljesíti, azonban a MÁK-tól történő igazolás beszerzése nincs előzetes határidőhöz kötve, így annak megkérésére az adóhatóság igazolását függetlenül is van lehetőség. Szükségesnek tartom felhívni a figyelmet arra, hogy az adóhatósági igazolás beszerzéséhez csatolni kell a közös háztartásban élő házastárs, élettárs nyilatkozatát arról, hogy hozzájárul adótitkainak a kiadásához. A nyilatkozattól teljes bizonyító erejű magánokiratba (kézzel írott, vagy két tanúval ellenjegyzett) közzéírta kell foglalni. Kevesen tudják, hogy meghatározott feltételekkel a családi adókedvezmény a várandósság 91. napjától is érvényesíthető, ehhez azonban további igazolás, egy a várandósságot igazoló orvosi igazolás is szükséges.

Az igénybe vehető összeg függ a háztartásban eltartott gyermekek számától, a családi pótlékra jogosító hónapok számától, továbbá a szolgálati járandóság folyósítása során csökkentett összegétől. A kedvezmény összege a személyi jövedelemadó családi adókedvezményre vonatkozó szabályainak megfelelő alkalmazásával kell megállapítani azzal, hogy ez az összeg nem lehet magasabb az ellátásból számított személyi jövedelemadónak az adóévre számított teljes összegénél. Egy és két gyermek esetén – 62 500.-Ft adóalap csökkentés összeg figyelembevételével – gyermekeként havonta 10 000.-Ft, három

és több gyermek esetén a 206 250.-Ft adóalap csökkentés összeg figyelembevételével – gyermekeként és havonta 33 000.-Ft. Az igényelt összeg nem lehet több a szolgálati járandóság folyósításának csökkentése során levont összegnél.

A megelőző igazolások birtokában a kérelmet a Nyugdíjfelosztó Igazgatóság részére kell megküldeni. A kérelmet célszerű az általuk kiadott nyomtatványon beadni, mivel azon valamennyi az elbíráláshoz szükséges kérdés fel van tüntetve, ezzel elkerülhető a hiánypótlás miatt elhúzódozó ügyintézés. A döntésről határozatban értesítik a kérelmezőt, az összeget a határozat jogerőre emelkedését követően – a fellebbezési határidő letelte után – számított tized munkanapon belül folyósítják. Az érintettek számára segítségül a NYUGIFIG tájékoztatója és a kérelem nyomtatványa a BEOSZ honlapon is megtalálható.

Rokkantsági ellátás

2012-ben a nyugdíjrendszer részbeni átalakítása érintette a korábban rokkantsági nyugdíjban részesülőket, mivel a korábbi nyugdíjak életkorától, és egészségi állapottól függenek más ellátásként kerültek további folyósításra. Bár HM vonatkozásában ekkor a rokkantsági nyugdíjban részesülők száma nem haladta meg az 1400 főt, és közülük mindössze 300 fő volt az, aki a 62. életévét még nem töltötte be, számukra azonban igen fontos, hogy ismerjék az Öket érintő lehetőségeket.

Aki a fordulónapon 62. életévét már betöltött korábbi nyugdíját változatlan összegben öregségi nyugdíjként kapta tovább, ami azt is jelentette, hogy ahol más jogszabály öregségi nyugdíjhoz kötött ellátást (például: övezeti nyugdíj megállapítás) vagy szolgáltatást (például: utazási kedvezmény) említi esetükben ez megfelelt a jogszabályi feltételnek.

A 62. életévét még be nem töltött korábbi nyugdíjasok már új megnevezéssel részesültek ellátásban. Rokkantsági ellátást kaptak azok, akik korábban az I-II csoportos rokkantsági csoportba tartoztak és azok a korábban III. csoportba tartozó rokkantak, akik a 1995. január 1-jétől születettek (vagyis a nyugdíj korhatárát 5 éven belül elérik). Ellátásuk összegszerűen a korábbi ellátás összegével megegyezett, de a korhatár betöltését követően automatikusan nem váltak öregségi nyugdíjjá. A korhatár betöltésekor az öregségi nyugdíjkorhatár történő folyósítását a Nyugdíjfelosztó Igazgatóságtól – folyósítási törzsszámmal való hivatkozással – kell kérni. (Címük Nyugdíjfelosztó Igazgatóság, Budapest, 1820). Az ellátás összege megegyezik az addig folyósított ellátás összegével és a továbbiakban megfelelő más ellátások megállapításánál az öregségi nyugdíjhoz kötött jogszabályi feltételnek. Sajnos az eltelt másfél év tapasztalata azt mutatja, hogy ez szabály eny tapaszlatata azt mutatja, hogy ez szabály nem került kellőképpen kihangsúlyozásra, ami bizony a hozzá tartozó ellátások igénylésekor nehezíti az eljárást. Ebben az esetben ugyanis először a folyó-

sított rokkantsági ellátás helyett egy a már társadalombiztosítási szabályok alapján figyelembe vehető jövedelmek és számításai módját számított öregségi nyugdíj kerül megállapításra és az lesz a hozzá tartozó ellátás alapja. Az eljárás így mind időben, mind pedig összegszerűségében hátrányt okoz a hátramaradtak számára. Az átszámítás különösen a korábbi I-II csoportos rokkantak esetén okoz nagy eltérést, ezért az öregségi korhatár elérésekor célszerű a kérelmet azonnal benyújtani.

Más a helyzet a korábban a rokkantság III. csoportjába tartozó és 1954. december 31-ét követően születettek esetében. Nekik nyilatkozatban kellett kérni a komplex minősítés elvégzését, ami feltétele volt a további folyósításnak. A minősítések elvégzésére az időközben létrehozott Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal (NRSZH) lakhely szerint illetékes Orvosi Bizottsággal rendelkezik hatáskörrel. A szervezeti rendszer bonyolult és elhúzódozó átalakítása olyan mértékű leterheltséget okozott, hogy több hónapos elmaradás van, még azok esetében is, akinél a soros felülvizsgálat már esedékessé vált volna. A katonák esetében a helyzetet tovább nehezíti, hogy a hatáskör változása miatt a korábbi egységes HM általi ügyintézés megszűnt. Jelenleg több szerv közreműködésével történik az ügyintézés, ami hátráltatja az előzményiratok hiánya, de főleg a korábbi jogszabályok ismeretének hiányossága, ráadásul a szervek közötti adatáramlás sem mondható zökkenőmentesnek. Így az ügyintézés során az érintettek tájékoztatása szinte elengedhetetlen, ezért ismételt felhívom a figyelmét egy a katonák által érintő hatályos jogszabályra.

Azok a rehabilitációs járadéka, vagy rokkantsági ellátásra jogosultak, akik 2011. december 31-ig a szolgálati nyugdíj feltételeivel rendelkeztek – hivatásos állományból kerültek nyugdíjba és a korábbi rokkantsági nyugdíj idejét is figyelembe véve rendelkeztek 25 év szolgálati idővel – továbbra is (határidő nélkül) kérhetik a szolgálati járandóság megállapítását. Az öregségi korhatár betöltése előtt ugyan rájuk is vonatkozik a csökkentés szabálya, viszont a jogszabály meghatározott esetekben mentességek is lehetségesek az Ád ügyment sem mondható egyszerűnek, mivel a komplex minősítést követően az NRSZH ad tájékoztatást (határozatot) az új ellátás összegéről, azonban a szolgálati járandóság (elbírálasa) megállapításra nem jogosult. Annak megállapítását 2013. július 01-től már a NYUGIFIG Fegyverszüneti Osztálytól kell kérni (Cím: 1081 Budapest Fiumei út 19/a, Postacím: 1426, Budapest, Pf 39.), viszont amennyiben az ügyintézés során a korábbi nyugdíjjázzal kapcsolatos okmány pótlása is szükséges az továbbra is a HM akkori nyugdíjmegállapító szervétől szerezhető be. Mivel az átcsérés folyamata során más-más szervek egymáshoz csatlakozó ügyintézése szükséges, ezért fel kell készülni a hosszadalmas eljárásra.

SZTÁNÓ SZUSZSANNA NYÁ. ORNAGY

Rendhagyó történelemóra

Június 4-én, az 1920-as trianoni békediktátum aláírásának évfordulóján, rendhagyó, nyílt történelemórát tartottunk iskolánk könyvtárában, Balatonszletgyörgyön. Nemzetünk határokon átvélt egységére emlékeztünk. A megemlékezés nem csak diákjaink számára volt fontos, hanem meghívott vendégeinknek, falunk lakóinak, nyugdíjas pedagógusainknak is, akik megtisztelték minket jelenlétükkel. Wass Albert: Üze-

net haza című versének meghallgatása után, Erdős László ezredes úr, aki részt vett az utolsó magyar hadifogoly, Toma András felkutatásában és hazahozatalában, rendhagyó történelemórát tartott iskolánk, illetve a Balatoni Vízi Polgárőr Szövetség, a BEOSZ tag-egyesülete meghívására. A tényeket alapul véve idézte fel történelmünk emlékeit. Trianontól, a második világ-háború át, a napjainkig átvélt szakasról, az 53 év távollét után hazatért hadifogollyal való kapcsolat kialakításáról mindannyiunk számára emlékeztető, feledhetetlen, megható másfél órával gazdagította életünket.

A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének kommunikációs szakbizottsági elnöke, Erdős László úr, képes videó vetítéssel, saját élményeinek megosztásával színesített történelemórájának élményeit és gondolatait érdeklődéssel hallgatták mindazok, akik itt voltak és velünk együtt emlékeztek magyar múltunk eseményeire. A délelőtti zárásként hetedik osztályos tanulóink, Reményik Sándor: Eredj, ha tudsz című versét szavalták el, majd közösen elénekelték az idej emléknápra komponált „Összetartozás dalát”, mely a jövőbe vetett hit gondolatait idézte fel.

Felújított emlékpark

A Zalaegerszegi Honvédklub és a városi önkormányzat 2009-ben kegyeleti helyet hozott létre a volt Petőfi lak-tanya előtt. Az emlékoszlopon már-ványtáblák hirdetik a Zalaegerszeg helyőrségben szolgálatteljesítés köz-

múltját, kiemelte az emlékek megőrzésének fontosságát. Elmondta, hogy a Zalaegerszegi Honvédklub, az elmúlt évben felkerült az „alanyi jogon támogatott civil szervezetek” önkormányzati listájára, ami évente 400.000 Ft. támo-

ben elhunytak és az 1951 és 2006 közötti időszakban, a 47 hektáros területen elhelyezett katonai szervezetekben szolgálatot teljesítő katonák, polgári dolgozók emlékéit.

Ennek a területnek a felújítását kezdeményezte a Honvédklub és a Szent György Lovagrend Zalaegerszegi Priorátusa. Az átalakítás közel félmillió forintos költségét az önkormányzat vállalta fel, a kivitelezést pedig az elmúlt hetekben, a Zalaegerszegi Város-gazdálkodási Kft. példás minőségben végezte el. Az ünnepélyes átadására, a Katonai Emlékpark felavatására 2013 áprilisában került sor. A rendezvényt Gondos Ferenc nyugállományú ezredes a Honvédklub tiszteletbeli elnöke nyitotta meg, aki mint a Lovagrend Priorja is a felújítás egyik kezdeményezője volt. Az önkormányzat nevében Balaicz Zoltán alpolgármester avató beszédében felidézve Zalaegerszeg több száz éves katonai

gátást is jelent. Őt követően Török József nyugállományú zászlós, a Honvédklub jelenlegi elnöke köszöntött a megjelenteket, kifejezte elismerését a támogatásért és a szakszerű kivitelezésért. Az emlékparkot az olai templom plébánosa P. Ocsovai Grácián áldotta meg. Az ünnepség végén a koszorút elhelyező szervezetek képviselői tisztelegtek az emlékoszlopnál.

Gondos Ferenc zár-szavában hangsúlyozta a város példaértékű támogatásának, gondoskodásának fontosságát az értéketemő katonai múlt ápolásával kapcsolatosan. Jelezte, hogy a további tervekben szerepel az emlékpark bővítése haditechnikai eszközök kihelyezésével.

Az avatási ünnepségen részt vettek az osztrák társklub, a Burgenlandi Bajtársi Szövetség güssingi szervezetének képviselői is.

BOLLA LAJOS JÁNOS
NYUGÁLLOMÁNYÚ ALEZREDES

Veterán pilóták égen és földön

A Pumák földön-égen című könyv – amely Tobak Tibor, a legendás veterán pilóta visszaemlékezése – bemutatóját a pápai repülőtéren tartották meg. Döbbenetes élményt nyújtott számunkra ez a memoár kötet, hiszen az 1945 előtt a hadseregben szolgált pilóták hőstetteiről és későbbi megpróbáltatásairól, perbe fogásairól vajmi keveset tudunk, hiszen hosszú évekig csend vette körül személyüket. Kositzky Attila ny. altábornagy nagyszerűen szervezte meg ezt a sokáig emlékezetes író-olvasó találkozót, ahol először fogtak kezét a Magyar Honvédség egykori hősiesen harcolt pilótái és a Néphadsereg korszerű, sugárhajtású repülőgépeit vezető tisztiek.

Tobak Tibor, a könyv szerzője a találkozó mindenkit meglepett talpraesett, őszinte válaszaival és már akkor felmerült az a gondolat, hogy a katonapilotáknak – a veteránoknak és az aktívaknak – össze kellene fogni. Nos, ez az összefogás csak évekkel később, 1989 őszén valósult meg, amikor a budapesti Műegyetem és a Mezőgazdasági Repülőklub helyiségében megalakult a Magyar Veterán Repülő Egyesülete, a Magyar Veterán Repülő Szövetségének elődje. Ez a szövetség már hosszú évek óta a BEOSZ egyik legtevékenyebb tagszervezete.

A Veterán Repülő Egyesület vezetőjének igen gondos mérlegelés után Tobak Tibor rehabilitált repülő tisztet választottak meg. Aki már akkor nemcsak a tollforgatással tűnt ki a társai közül, hanem szervezőképességével és emberrel való bánásmódjával is. Tobak Tibor igazi bajtárs volt, mindig, minden tisztásra szá-

mithatott a tanácsaira, s ha kellett a segítségére is – mondta Gál István ezredes, a Magyar Veterán Repülő Szövetségének jelenlegi, 2011-ben megválasztott elnöke. Tobak Tibor, aki főmunkatársként haláláig részt vett az Aranysas című havilap szerkesztésében, fáradhatatlanul gyűjtötte az életben maradt pilótáinak emlékkincseit. Ő volt a magyar katonai repülés egyik legtapasztaltabb krónikása és emberségeért, segítőkészségeért valamint szorgalmáért, kiváló munkájáért mindenki tisztelte.

Tobak Tibor 1997 végén egészségi okok miatt kérte az elnöki tisztségből való felmentését. Utóda Szepesi József nyugállományú dandártábornok lett. 1998-ban a Magyar Veterán Repülő Szövetségének már 1500 fős tagsága és 14 tagszervezete volt.

Gál István, a Szövetség két éve megválasztott elnöke 18 éves korában ismerkedett meg a repülés rejteivel és 1960–1963 között végezte el a krasznodari Repülőtisztiskolát. Az első repülőtiszt beosztása Szolnokon volt. MiG–15

típuson három évig oktatóként teljesített szolgálatot s ez idő alatt érte el az I. osztályú vadászpilótai szintet. Ezt követően szolgálati érdekből áthelyezték Pápára, ahol MiG–21F13 típusra képezték át. Rövid időn belül MiG–21 PF típusra került, itt teljesítette az I. osztályú aranykoszorús vadászpilóta követelményeket, majd több ezer óra repülés után ült át a harmadik generációs MiG–23 M3 típusú elfogó vadászpilótáig.

A Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem elvégzése után Budapestre helyezték a HM Repülő Főnökségre, a Repülésbiztonsági Osztály vezetőjének, ebben a beosztásában kapta meg 1996-ban Magyarország legjobb eredményt elérő katonai repülőgépezőjeként a „Zolcsák Alapítvány” által adományozott díjat.

Végül átképezték a SZU–22 M4 típusú vadászbombázó pilótának. Gál István, a negyven éves repülőgépező vezető pályafutása alatt 3700 repülő órát teljesített és 7400 felszállást hajtott végre esemény nélkül különböző sugárhajtású repülőgépeken. Jelenleg az AEROTECHNIKA M&T Budapest Zrt. főpilótájaként dolgozik. Gál István a Szövetség új vezetőivel együtt a bajtársi szellem erősítésén fáradozik és együttműködik a BEOSZ többi tagszervezetével is. Most célul tűzték ki, hogy felkeressék a „Visegrádi négyek” országainak repülőszövetségeit és együttműködési szerződést kötnék velük.

A búcsúzásnál észrevettem, hogy Gál István irodájában több festmény és fotó a mai, valamint a veterán repülő emléket őrző.

KACSO LAJOS

Kalandozás a nagymarosi Duna alatt

A Budapesti Nyugállományúak Klubjának híradó tagozata áprilisban kiránduláson vett részt Nagymaroson, ahol a titokzatos Duna alagút megtekintése is szerepelt a programban. Vonattal indultunk a Nyugati pályaudvarról, alig egy óra alatt megérkeztünk a Nagymarosi állomásra. Onnan a vendéglátóink (a váci híradók) autóbusszal szállítottak a helyszínre, de gyalog kényelmesen sétálva is megközelíthető 10 perc alatt. Áprilisban szebb napot nem is rendelhetünk volna a meteorológusoktól, nagyon kellemes meleg napos időnk volt. A panorámáról és a jó levegőről nem is tesztek említést. A helyszínen a Nagymarosi Vízművek alkalmazottai adtak egy rövid tájékoztatást az alagút történetéről és a jelenlegi rendszabályairól.

Működő „melléktermék”

Megtudtuk, hogy Nagymaros és Visegrád között bármikor átsétálhatunk a Duna alatt. A bős-nagymarosi vízierőmű „melléktermékeként” ugyanis 1995-ben építettek Visegrád és Nagymaros közé egy alagutat. A közműveknek épített átjárót jelenleg kizárólag az üzemeltető és a karbantartó cég szakemberei használhatják. Ők minden negyedik órában, a hajók és halak alatt néhány méterre végzik el az ellenőrzéseket. A közműalagút pontosan ott fut ma, ahová a nagymarosi duzzasztómű nyomvonalát tervezték. Pontosan az 1696. folyamkilométernél. Miután nyilvánvalóvá vált, hogy nem épül meg a bósi erőmű magyar párja, a tervezők jónak látták, ha a már elkészült két partot összekötő alagút létesítményét haszno-

sítják. Nem csupán kábelek és vezetékek futnak benne, hanem ivóvíz és szennyvíz csőrendszert is kiépítettek, amellyel a környék vízellátását és a szennyvíz elvezetését is biztosítják. Nagymarosról Visegrádra visznek át ivóvizet. Dömös, Pilismarót és Visegrád térségéből pedig a szennyvizet vezetik át a nagymarosi oldalra, amelyet a váci szennyvíztisztító telepen tisztítanak meg. A közműalagút különböző szolgáltatóknak biztosít lehetőséget arra, hogy villamos vezetékeket, optikai kábeleket és egyéb hálózati elemeket átvezessenek a Duna alatt.

A fejünk fölött Duna

A létesítmény bejáratánál egy rövid lépcsőszés után egy fogadóhelységbe értünk, ahol a vezetékek kapcsolótáblái, elosztói és csapjai között kis kiállítás is helyet kapott. A közműalagút 550 méteres hosszát zsilipajtókkal szakaszolták. Tűz ese-

tén például nem az egész rendszer károsodik, hanem valamelyest lokalizálni lehet a kárt. A betongyűrűből álló alagút átmérője 3 méter, a felszín alatt 17 méterrel fut. A meder alját alkotó vulkanikus kőzetbe (a víz elterelése után) robbantották a nyomvonalát, felette körülbelül 4 méternyi üledék, valamint a vízállástól függő vízszint helyezkedik el.

Átlagos tempóban 5 percet vett volna igénybe ez a táv, hacsak nem kíváncsiságotunk volna annyit. Szerencsére a sort záró kísérőnkől rengeteg hasznos információt megtudhattunk az alagútról, a kudarcba fulladt duzzasztóműről és az itt haladó közművekről. Így negyed óráról is többet töltöttünk odalenn. A kijáratnál hasonló kis tárlat fogadott bennünket, de itt már nem időztünk sokáig. Felmentünk a visegrádi oldalon lévő kijáratra, ahol fél óráig gyönyörködtünk a panorámban és sütkéreztünk az áprilisi napsütésben. Még egy vendégkönyv is a kezünk ügyébe került, amiben megörökítettük a látogatásunkat, valamint megköszöntük a házigazda vízmű dolgozóinak az alagút bemutatását. Majd újból lementünk az alagútba, visszaindultunk a nagymarosi oldalra. A felszínen elköszöntünk a nagymarosi és a váci vendéglátóinktól és gyalogosan sétálva a tavaszi napsütést magunkba fogadva mentünk a nagymarosi állomás melletti Korona Étterembe, egy kis táplálék pótlásra és a földalatti fáradtság kipihenésére. Majd miután meggyőződöttünk, hogy senki sem kapott kesztonbetegséget, visszaindultunk a legközelebbi menetrend szerint közlekedő vonattal Budapestre. Ezen a napon gazdagabbak lettünk sok-sok élménnyel, és egészségesebbek lettünk a mozgás és a napsgárgás együttes gyógyító hatásával.

SOÓS TAMÁS NYÁ. ALEZREDES
HÍRADÓ TAGOZAT

Az idei zárandókat jelmondata szorosan kapcsolódik az Egyház idei évének jelmondatahoz, amely 2013-at, mint a Hit évét jelöli meg. Minden zárandókat alapvető gondolata az imádság. Imádság mindazokért, akik nem lehetnek itt velünk valami miatt, de gondolatban elkísérnek bennünket. A magyar csoport nyolcvan fő zárandókkal indult el május 22-én reggel a messzi Lourdesba, hogy részt vegyen az 55. Nemzetközi Katonai Zárandókon. A zárandócsoporthoz parancsnoka dr. Jelen Gábor ezredes, lelki vezetője Kálinger Roland százados, tábori lelkes volt.

Elő éjszaka Novarában szálltunk meg egy katonai bázison, majd másnap reggel folytattuk utunkat úti célunk felé. Lourdesba érkezve a zárandókat Kiss Attila őrnagy, Fejér Ádám százados, és Berta Tibor ezredes, általános helynök várta és fogadta. Másnap reggel, a hagyományokhoz híven a Jelenések barlangja mellett gyertyát gyújtottunk a szolgálatot teljesítőkért, bárhol legyenek a világon, illetve azokért a bajtársakért akik életüket áldozták magyar hazánkért.

Az emlékezés és imádság gyertyáját Kiss Attila őrnagy gyújtotta meg, miközben a csoport a Miatyánkot és Üdvözlégy Mária-át imádkozott.

A Szent Bernadett templom közelében Berta Tibor általános helynök rövid elmélkedést tartott a zárandókat mottójáról. Beszédében kiemelte: Legyen az ez évi Lourdesi zárandókat mindenkinek egy-egy kapu a hit eleven világába, hiszen a hit átja nem egy bezárt helyre vezet, hanem az embert szerető Isten értelmes és csodálatos országába. A hit a teremtés beteljesedése, ezért ajtó a megértéshez, melyben találkozhatunk Jézussal.

hitet, amely sok mindenre megtanítja az embert.

A szentmise végén dr. Dankó István a honvédelmi tárca közigazgatási államtitkára köszöntötte a zárandókat. Délután a zárandókat részt vehettek a katonazenekarok által adott koncerteken illetve a szentségi körmenettel egybekötött beteg megáldásán.

Az egyedüli katonai program idén is a Peyramale téren zajlott le, ahol is 34 ország hivatalos küldöttségei, országzászlókat vivő katonák, zárandókat vettek részt. Megkoszorúzták a téren található Hósi Emlékművet is. A rendezvény a francia himnuszszal zárult.

Este 9 órakor körmenet kezdődött Luc Ravel tábori püspök vezetésével, melyet a Svájci Gárda vezetett fel.

A vasárnapi ünnepi szentmisére a Szent X. Piusz földalatti bazilikában került sor, melyet 15 tábori püspök és 150 tábori lelkes mutatott be, és liturgikus szövegei több nyelven hangzottak el. A könyörgések magyar nyelven is elhangzottak. Vasárnap délután volt a záróünnepség is. Kivétítön követhetjük a zárandókat jelentősebb eseményeit, riportok, vallomások hangzottak el tíz ország katonáinak válaszaiból, hogy mit jelent számukra ez a zárandókat, az

Május 25-én, a hagyományos keresztúton részt vett a hivatalos delegáció is. A Kálvárián a tábori püspökség zárandókeresztjét az egyes stációk között két-két katona vitte. A keresztút állomásainak szövegét minden stációnál más személy olvasta fel. A tizedik állomásnál, melyet Magyarország állítottatott 1912-ben, külön imával és mécses gyújtással emlékeztek meg a békemissziókban elhunyt katonákról.

A keresztút végigjárása után Bíró László tábori püspök szentmisét mutatott be a katonai tábor Kármelhegyi Boldogságyon kápolnájában. Prédikációjában kiemelte a

ezzen való részvétel. A zárandókat ezután elimádkozták latinul a Miatyánkot, majd a francia püspök áldásával és az Európa Himnusz elhangzásával véget ért az ünnepség és a zárandókat is.

Zárandócsoporthoz hétfőn reggel indult hazafelé, Bíró László tábori püspök gondolataival: „A zárandókatra lélekben elhazudunk magunkkal azokat is, akiknek nem lehet része ebben az eseményben, de mégis itt vannak velünk, mert a szeretet nem ismeri a távolságot.”

„Vigyétek el bátran ezt a jó hírt mindenkinek, akivel találkoztok!” – Ferenc pápa.

Közelgő évforduló

Vidám hangulatban gyülekeztek a „fiatalok” az egyetem Disztermének előterében. A Puskás Tivadar Híradó Bajtársi Egyesület tavaszi közgyűlésére érkeztek az ország számos településéről. A Himnusz elhangzása követően, a levezető elnök, Prof. dr. Rajnai Zoltán mérnök ezredes köszöntötte a tagságot, valamint a meghívott vendégeket. Közöttük Vass Sándor mk. dandártábornokot, az egyesület új fővédnökét. A határozatképesség megállapítása után ismertették a közgyűlés napirendi pontjait, melyeket a tagság egyhangúan elfogadott.

Bevezetőben Szabó József mk. ezredes, a Honvéd Vezérkar Személyzeti Csoportfőnökség osztályvezetője, a nyugállományú tagságot érintő változások tervezetéről tartott tájékoztatót, kiemelve az egészségügyi, szociális és kegyeleti ellátás tervezett változásait.

Tájékoztató hangzott el az előző közgyűlés óta végzett munkáról, ismertették a 2012. évi pénzügyi beszámolót és mérleget, valamint az Ellenőrző Bizottság 2012. évi jelentését. A beszámolóban köszönetet mondtunk dr. Lindner Miklósnak, volt elnökünknek, alapító tagunknak, valamint Olveczky Istvánnak, aki közel másfél évtizeden át intézte gazdasági ügyeinket. Összel megalakult az Ifjúsági Tagozatunk, tagjaink aktív munkát végeznek, segítik az elnökség tevékenységét. Segítettek az „Egyesületi Munkaért” elismerés előkészítésében, a Puskás Híradó új arculatának tervezésében és tervezik filmen megörökíteni egyesületünk életének eseményeit.

A Puskás Tivadar Híradó Bajtársainkért Alapítvány nagy segítséget nyújtott működésünkhöz és nehéz helyzetbe került tag-

jaink segítéséhez. Tagságunk is úgy ítéli meg, hogy célkitűzéseinket, a híradó szolgálat pozitív hagyományainak ápolásában, szellemi és tárgyi emlékeink, munkakultúrájának megőrzésében, a bajtársi szellem megerősítésében, és erősítésében folyamatosan megvalósítjuk.

Hipszky Mária gazdasági titkár jelentése alapján a 2012-es gazdasági évet a tervezett költségvetésnek megfelelően hajtottuk végre. A tárgyévben valamennyi pályázati támogatással rendelben elszámoltunk. Az elmúlt évet takarékos, kiegyensúlyozott gazdálkodás jellemezte, köszönet érte Olveczky István leköszönt gazdasági titkárnak és Klárának.

Bodnár Gyula az Ellenőrző Bizottság elnöke jelentésében hangsúlyozta, hogy az ellenőrzéseket rendben végrehajtottuk, hibát, hiányosságot nem találtak. Ezt követően a tagság a 2012. évi beszámolót és a mérleget egyhangúan elfogadta. Egyesületünk megalakulása 15. évfordulója alkalmából a híradó együttműködő klubokkal, tagozatokkal, szekciókkal közösen, a Magyar Honvédség Híradó szervezetei bevonásával (felkészítve) kopjátát terveztük felállítani. A híradó szolgálat katonái emlékére” Balatonkenesén a Honvéd Üdülő Kopjafa-parkjában.

Hipszky Mária, a 2013. évi pénzügyi tervről elmondta, hogy ebben az évben is a taka-

rékos gazdálkodás a célunk, de méltó módon kell megemlékezni Egyesületünk megalakulása 15. évfordulójáról. Ezt követően a közgyűlés egyhangú szavazattal úgy döntött, hogy elfogadja az egyesület 2013. évi munkafeladat és pénzügyi tervét.

Az Egyesület vezetése javaslatot tett „Egyesületi Munkaért” elismerés alapítására, melyet a tagság egyhangúan elfogadott. A közgyűlés „Posztumusz Örökös tiszteletbeli tag” címet adományozott néhai Kézeli Tamás ezredes bajtársunknak. Az egyesületben végzett kiemelkedő társadalmi munkájáért Olveczky Istvánné ny. rendőr alezredes bajtársnőnk, elismerésben részesítette az egyesület elnöksége.

A közgyűlésen elfogadott dokumentumok és a képek megtalálhatók az egyesület honlapján!

KARSAI MIKLÓS NYÁ. HÖR. MK. ALEZREDES

Keresztek a Mátra alján

Gyöngyösön, amióta a Mátra Honvéd Kaszinó – a korábbi Helyőrségi Klub – falán emléktáblát helyeztünk el, a 200 éves helyőrségben szolgálatot teljesítő katonai szervezetekre emlékezve, a Honvédelem Napján itt tartjuk a megemlékezéseket. Május 21-én is itt kezdődtek a rendezvények. Szoboszlai Endre nyugállományú mérnök ezredes tekintette át az 1800 októberében kezdődött közel két évszázad történéseit és napjaink honvédségének jellemzőit. A megemlékezés követően a résztvevő szervezetek megkoszorúzták az emléktáblát.

Ebben az évben a nyugállományúak klubja egy pályázat segítségével folytatott egy korábbi kezdeményezést. A Gyöngyösi Városdó és Szépítő egyesület 2008-ban kovácsoltvas jellegű keresztekkel jelölt meg

II. világháborús katonasírokat. A kereszteken korabeli rohamisak sziluettjeire írták a szükséges feliratot. Ezt folytatva, a pályázati pénzből három sírra készítettünk, ugyan azzal a nyugdíjas kováccsal, Varga Tiborral, ugyan olyan keresztekkel és feliratokkal. A megemlékezés helyszínén egy közös sírt választottunk, amelyben ötven, a városért folyó harcokban elesett ismeretlen magyar honvéd alussza örök álmát. A város több civil szervezetét is meghívtuk az eseményre, amelyen felkértük a Berze Nagy János Gimnázium történelemtanárát, Hajagos Józsefet, a Honvédelem és a Hősök napja történelmi áttekintésére. Az emlékezésről a gyöngyösi TV több adásban is tudósított, így a város közvéleményében is kedvező visszhangot váltott ki. Jövőre folytatjuk...

(ENGELLETER)

Bajtársi találkozó „GYERMEK VAGYOK, GYERMEK LETTEM ÚJRA”

Bács-Kiskun megye hét, Szeged pedig egy honvéd nyugdíjas egyesülettel vett részt június elején Jánoshalmán, a Király Lovastanyán megtartott kistérségi bajtársi találkozón. Az esemény, amelyet a kiskörösi egyesület kezdeményezésére rendeztek meg, tizenhárom éves múltat tekint vissza. A találkozót a Bem József Honvéd Nyugdíjas Egyesület már második alkalommal rendezte meg. A közel 100 vendéget Györgypál Csaba ny. alezredes, az Egyesület elnöke köszöntötte, majd Kiss György tanácsnok szolt a résztvevőkhöz. Örömet fejezte ki, hogy ilyen szép számmal jöttek el városukba. A várható gazdag programhoz pedig jó

szórakozást kívánt. Köszöntötte a megjelenteket dr. Kovács György ny. mk. ezredes, a BEOSZ Dél-Alföldi Régió elnöke is.

A nap programjának ismertetése után megalakultak a „sportversenyre” benevező csapatok, majd rövid eligazítás után megkezdődtek a versenyek. A négy főből álló csapatok és az egyéni indulók négy versenyszámban – darts, kislabda célba dobás, lengő teke és petanque – mérhették össze ügyességüket. Többen a lovaslást is kipróbálták. A versenyt mindenki nagyon komolyan vette és igen lelkesen teljesítették a feladatokat. A versenyen nem indulók sem unatkoztak. Őket Haász László a JATESZ elnöke oktatta a Nordic Walking rejtelmére, majd gyakorlatiasan, rövid sétát tettek az erdei úton.

A minden bajukról megfeledkezett, igazi felszabadultsággal versenyző idős nyugdíjasok látványa a kívülálló szemlélőnek Petőfi Sándor Szülőföldem című versének sorait juttatta eszébe „Gyermekek vagyok, gyermek lettem újra”.

A verseny izgalmai még el sem csitulnak, amikor vidám népzene hangzott fel. A jánoshalmi Felső-Bácskai Fialtal Művészekért Kulturális Alapítvány néptáncosai adtak egy fergeteges műsort, melyet a találkozó résztvevői nagy tapsal jutalmaztak.

A lélek táplálása után a test táplálása következett. A babgulyás az idős harcosoknak a gyakorlatok hangulatát hozta vissza és a jánoshalmi boroknak is sikerük volt.

A bőséges ebéd után, következett a „sportverseny” eredményhirdetése.

A bajtársi találkozó zárásaként Györgypál Csaba megköszönte a vendégeknek a rendezvényen való lelkes részvételt, a támogatóknak – Petrőczy Ferencnek és Haász Lászlónak – a találkozó megrendezésében nyújtott segítségét. Kovács György pedig elismerését fejezte ki a résztvevők nevében a szervezőknek a találkozó sikeres megrendezéséért.

A rendezvény ezután a „remélem jövőre is találkozunk”-kal ért véget.

GYPCS

Újra találkozunk

A Szabolcsi Honvéd Műszaki Hagyományörző Bajtársi Egyesület 2013-ban is megtartotta a szokásos tavaszi rendezvényét – a FETIKÖVIZIG segítségével – a császárszállási víztározó területén. A majálissal egybekötött anyák napi ünnepségre meghívtuk a Fegyveres Erők és Rendvédelmi Szervek Nyugdíjas Klubját és a Nyíri Honvéd Egyesületet is. Az ünnepséget anyák napi köszöntők és versek ékesítették. A jó hangulatú rendezvény ebédjéhez az alapanyagot egyesületünk tagja, Turóczi Péter biztosította. Amelyből Kemecsei György és felesége, nagyon izletes pörkölt ebédet „varázsolt” a résztvevők asztalára. A közös rendezvény során barátságok szövődtek, élménybeszámoló hangzott

el. Kifejeztük szándékunkat, hogy minél hamarabb ismét legyen lehetőségünk találkozni. Nagyon köszönjük a FETIKÖVIZIG vezetőségének hogy a három

egyesület részére térítésmentesen biztosították a helyet és az eszközöket.

KUKUCSKA GYÖRGY
EGYESÜLETI TUDÓSÍTÓ

Öt éves a Bem

Jó multság, férfi munka volt! – mondhatnánk a Bem József Bajtársi Egyesület ünnepi beszámoló közgyűléséről, ha igaz lenne! De nem az. Nem, mert többségben vannak benne a nők, és az ünnep nagyobb terhét is ők vitték. Ellenben az öt év – tény! „Olyan munkát végzett a Bem az elmúlt öt év alatt, ami becsületére válna egy tíz éves múlttal rendelkező egyesületnek is!” – mondta a BEOSZ elnöke, Kelemen József nyugállományú altábornagy pohárköszöntőjében, aki mellett Nagy Károly nyugállományú alezredes, régióvezető, Csomós Lajos nyugállományú vezé-

rőrnagy, a Tiszta Égbolt Egyesület elnöke, Pantyi György, a Budapesti Nyugállományúak Klubja Repülő és Légvédelmi tagozat titkára, és Balogh János ezredes (WTA elnök) is részt vett a megemlékezésen. „Való igaz, ez a Budapest-Kőbánya szívében dolgozó nyugdíjas társaság beépült a kerület társadalmi életébe: nem csak a BEOSZ-szal, Községi Bizottság, a Budapesti Nyugdíjas Repülő és Légvédelmi Egyesülettel tart kapcsolatot, de a Budapesti Orvosklubbal és a WTA Magiszterek Védegyletével is!” – mondta beveze-

tőjében Koós Gábor mérnök alezredes, az Egyesület elnöke. Benkő Tibor vezérezredes, a HM Honvéd Vezérkar főnöke jókívánságait a Hadkiegészítő Központi Parancsnokság képviselőjében megjelent Jóni Lászlóné őrnagy tolmácsolta a megjelent szép számú tagságnak, akik az elmúlt öt évben megkészték az egyesület létszámát. Az elmúlt öt évről szóló ünnepi beszámolót Perla András tartotta, a jelenlévők meglepetésére. A Bem Egyesületet – elis-

merve eddigi teljesítményét – Kőbánya Polgármestere meghívta a kerület Időügyi Tanácsába, ahol a titkár, Kovács Istvánné, Emike már részt is vett az első közös megemlékezésen. Visszatekintve – nem tagadva Marika, Vera, Jutka és társaik munkáját – mégis csak elmondhatjuk Vörösmarty Mihály költővel együtt, aki Egyesületünk hatodik évadja lépő irodalmi műsorának, a Gondolatok a könyvtárban... is nevet adott, hogy nemcsak a megemlékezés, de az első öt évünk is... jó multság, férfi munka volt!”

A BEM ELNÖKSÉGE

Hősök Napja Jánoshalmán

Május 24-én a jánoshalmi temető csendjében Hódmezővásárhelyi Helyőrségi Zenekarának hangjai törték meg. A kistemető Hósi Sírkertjében a „Somogyi Bakák” emlékművének és a II. világháború hősi halottai tiszteletére emelt kopjafájánál tartandó „Magyar Hősök Emlékünnep” megemlékezésére gyűlekezett a város apraja-nagyja. Óvodák, iskolák és nagyszámú felnőtt lakosság volt jelen az ünnepségen. Képviselték magukat a város és a különböző egyesületek és intézmények vezetői is.

A megemlékezést megtisztelte jelenlétével Kelemen József ny. altábornagy, a BEOSZ elnöke, a BEOSZ Dél-Alföldi Régiójának elnöke, dr. Kovács György ny. mk. ezredes, tiszteletbeli elnöke Deli József ny. ezredes, a csongrádi, kiskunfélegyházi, kalocsai, kiskunhalasi tagegyesületek, valamint Kecskeméti Dugó Tamás százados az 1. számú Katonai Igazgatási és Érdekvédelmi Iroda vezetője.

Az ünnepi megemlékezés a Magyar Honvédség 59. Szentgyörgyi Dezső Repülőbá-

zis katonáiból díszőrség felállításával kezdődött. A „Himnusz” elhangzása után, Györgypál Csaba nyugállományú alezredes a Bem József Honvéd Nyugdíjas Egyesület elnöke, rövid megnyitói beszéddel köszöntötte a megjelenteket. Megnyitójában a „Hősök Napját” elrendelő 1924. évi XIV. törvényből és a „Magyar Hősök Emlékünnepét” elrendelő az Országgyűlés 2001. évi LXII. törvényéből idézett.

A megnyitót követően a Hunyadi János Általános Iskola Gimnázium Szakközépiskola tanuló ünnepi műsora hangzott el. A műsor sikere a felkészítő tanárok – Patocska Kálmán Vízvári Klára és Balázsics Zoltán – munkáját dicséri.

Az ünnepi megemlékezést Kelemen József ny. altábornagy a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének elnöke tartotta. Ünnepi megemlékezésében nagy hangsúlyt kapott a hősökkel való méltó megemlékezés fontosságára, a katonahősök helytállásának tiszteletére.

Megköszönte, hogy a somogyi hősi halottak emlékét a Bem Egyesület vezetésével, tagjaival így felemelő módon ápolja. A „somogyi bakák” jánoshalmi harcának rövid ismertetését követően, az elhunytak neveinek felolvasása alatt az iskola tanuló egy-egy szál virágot helyeztek el a sírokon.

GYPCS

Páncéltörők találkozója Halason

„Főleg a demokráciában van nagy szükség a hagyományra. Ugyanis aki nem ismeri a múltat, nem ítéli meg a jövőt. A múlt az a talaj, amelyen állunk. Tanítómesterünk, megmutatja, hogy milyen hibákat nem szabad újra elkövetni és mit kell tenni. ...
Habsburg Ottó

A Kiskunhalasi Honvéd Kulturális Egyesület és a Kuruc Vitézek Nyugállományú Egyesület látta vendégül a tatai MH 25. Klapka György Lövészdandár 36. Páncéltörő Rakéta Össztály háromfős delegációját. A küldöttség tagjai voltak Ősz Csaba alezredes, a MH ŐHP tűzér főtisztje, Sásdi Imre őrnagy, az osztály törzsfőnöke, Németh Zoltán törzsszázós, az osztály vezénlyőzászlósa.

A baráti találkozó elsődleges célja volt a páncéltörő kultúra továbbvitelére, a hagyományörzés lehetőségei, feladatai kérdésköre.

2001 júniusában, városunkban felszámolták a 36. Gábor Áron Páncéltörő Tüzérezredet, a laktanyát bezárták. Az ezred jogutód nélkül szűnt meg. Tatán a lövészdandárnál, a múlt év novemberében újja alakult a páncéltörő osztály, amely felvette a 36. had-

rendi számot. Ezzel a számmal váltotta az osztály – ha nem is jogutódként – a páncéltörő kultúra továbbvitelét, a páncéltörő hagyományok ápolását, és az ezred emlékének megőrzését.

A találkozón – a kölcsönös bemutatkozás után – Madarász László ny. alez-

redes, egyesületi elnök, adott tájékoztatást a két honvéd egyesület életéről, munkájáról. Kiemelte, hogy a páncéltörő ezred emléket, hagyományait e két egyesület ápolja, viszi tovább. Ezt követően Fenyvesi György ny. alezredes, volt ezred törzsfőnök emlékeztet meg a páncéltörő ezred 50 éves történetéről, múltjáról, közel emberöltőnyi tevékenységéről. Gál Mihály ny. ezredes, a Hagományörző Tagozat vezetője, tájékoztatta a vendégeket az egyesületek közel 15 éves polgári és katonai hagyományteremtő, hagyományápoló munkájáról – a helyi, regionális és külföldi – kiemelkedő eredményekről. Romvári Frigyes ny. ezredes, volt ezredparancsnok, az „50 év a páncéltörők szolgálatában” című, az ezredről szóló emlékkönyvet adott át a delegációnak.

A továbbiakban baráti beszélgetés – mondhatni „generációs találkozó” – keretében több páncéltörőssel kapcsolatos katonaemlék cserélt gazdát. Természetesen a múlta való emlékezés mellett sok jövőt érintő kérdéssel is szó esett. A közel négy órás találkozó végén a delegáció meglátogatta a Szabadság téri Gábor Áron emlékművet, ahol koszorút helyeztek el, emlékezve a volt páncéltörő ezredre. A baráti találkozó összességében kölcsönös megleléssel, jó hangulatban, tapasztalatokkal gazdagodva zárult. Mindkét fél egyetértett abban, hogy ezt a kapcsolatot a jövőben tovább kell bővíteni, mindenki – és nem csak a katonák – számára hasznos találommal megtölteni.

Madarász László ny. alezredes

Színház és ünnepek

A Kalocsai Honvéd Kulturális Egyesület a közelmúltban tartotta éves közgyűlését. A múlt év májusától eltelt időszakban továbbra is három szakosztállyal működött, közhasznúsgának megfelelő eredményekkel, állapította meg dr. Kovács György, az egyesület elnöke.

A Kalocsai Légvédelmi Katonák Hagományörző Köre, a Magyar Honvédség 15. Kalocsa Légvédelmi Rakéta- és jogelőd Légvédelmi Tüzérezred magalakulása 50. évfordulója alkalmából megemlékezést tartott, valamint aktívan tevékenykedett a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége, a BEOSZ Dél-alföldi Régió, a Honvédség és Társadalom Baráti Körök Országos Szövetsége tagszervezeteként is. A Klubszínpad Örkény István Tóth című színművét adta elő több alkalommal Kalocsán, majd a környező településeken is. A kultúr-turisztikai szakosztály a tagság látogatásait szervezte a kalocsai színház előadásaira és más városi kulturális rendezvényekre.

désével megemlékezett a Magyar Honvédség napjáról. A megemlékezésen Gubányi János a Magyar honvéd című verset Balogh Csaba a Klubszínpad vezetője adta elő, majd Ipsics József ny. ezredes a hagyományörző kör vezetőségi tagja koszorút helyezett el a „Kalocsa Katonaváros” térplasztikán. A megemlékezésen köszöntötték Orosz Ferenc ny. őrnagyot, alezredessé történt előléptetése alkalmából.

Május utolsó vasárnapján, a Magyar Hősök emléknapja alkalmából tartott városi megemlékezést a Kalocsai Légvédelmi Katonák Hagományörző Köre. Dr. Kovács György ny. mk. ezredes, a megemlékezés szervezője köszöntötte a Himnusz hangjai töltötték be a Szentháromság teret, majd Babics Mihály Hazám című költeményét Gálné Baka Ágnes a Klubszínpad tagja mondta el. Ezt követően a megemlékezők a rendezvény szónokának, dr. Magóné Tóth Gyöngyi a Szent István Gimnázium igazgató helyettese gondolatait hallgathatták.

A koszorúzást követően tárogatott hangzott el a Magyar takarodó, majd a Szózat hangjai zárták a megemlékezést.

A szervező megköszönte a megemlékezőknek, hogy jelenlétükkel tiszteletet a Hősök Emlékművének, a Magyar Hősök emléke előtt. Sajnálattal fejezte ki, hogy a honvédséghez nem kötődő társadalmi szervezetek és a tanítézetek nem képviselték magukat a megemlékezésen.

A közgyűlésen megalkult új szakosztályként a Kalocsai Logisztikai Katonák Baráti Köre, amely a Magyar Honvédség Logisztikai Ellátó Központ támogatásával kezdte meg működését. A közgyűlés köszönetét fejezte ki működéséhez kapott támogatásokért, elsősorban Kalocsa Város Önkormányzatának és vállalkozásainak, valamint a személyi jövedelemadó 1%-át felajánlóknak. A közgyűlés után a Kalocsai Légvédelmi Katonák Hagományörző Köre a Klubszínpad közreműködésével megemlékezett a Magyar Honvédség napjáról. A megemlékezésen Gubányi János a Magyar honvéd című verset Balogh Csaba a Klubszínpad vezetője adta elő, majd Ipsics József ny. ezredes a hagyományörző kör vezetőségi tagja koszorút helyezett el a „Kalocsa Katonaváros” térplasztikán. A megemlékezésen köszöntötték Orosz Ferenc ny. őrnagyot, alezredessé történt előléptetése alkalmából.

A megemlékező beszéd után korabeli katonadalog hangjaira koszorút helyezett el a Kalocsa Város Önkormányzata nevében Turi Tibor képviselő. A Magyar Honvédség nevében a helyi Raktárkő és egyben a Helyőrség parancsnoka Vén Csaba őrnagy. A honvédséghez kötődő társadalmi szervezetek részéről dr. Kovács György ny. mk. ezredes, a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége Dél-alföldi Régió és a Kalocsai Légvédelmi Katonák Hagományörző Köre elnöke, Veréb István a Kalocsai Légvédelmi Katonák Hagományörző Köre vezetőségi tagja, Várszegi Ferenc ny. bv. törzsszázós, a Honvéd és Rendvédelmi Szervek Bajtársi Egyesülete elnöke, Cserháti Ákos ny. mk. alezredes és 24. Harckocsi Ezred Baráti Kör Egyesület elnöke.

A koszorúzást követően tárogatott hangzott el a Magyar takarodó, majd a Szózat hangjai zárták a megemlékezést.

A szervező megköszönte a megemlékezőknek, hogy jelenlétükkel tiszteletet a Hősök Emlékművének, a Magyar Hősök emléke előtt. Sajnálattal fejezte ki, hogy a honvédséghez nem kötődő társadalmi szervezetek és a tanítézetek nem képviselték magukat a megemlékezésen.

Ígéret a töretlen folytatásra

„Eseményekben gazdag, színes, vonzó programokkal teli évet hagyott maga mögött a Nyírbátori Határőr Igazgatóság Nyugdíjasai Egyesület tagsága.” Ezekkel a szavakkal nyitotta meg az évértékelő taggyűlést Bűcs János elnök. A rendezvényt megtisztelte jelenlétével és építő hozzászólásával Tarcsa Csaba ezredes, a Szabolcs-

Szatmár-Bereg Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője, valamint Tóth Sándor nyugállományú ezredes, a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége régió-vezetője. Természetesen tagként a résztvevők között foglaltak helyet és véleményt is nyilvánítottak az Igazgatóság korábbi vezetői, tábornokai is. Az egyesület tagsá-

ga az elmúlt évben kirándulás keretében megfordult Esztergomban, Visegrádon, Miskolc-Tapolcán, Lillafüreden, a hortobágyi hidi vásáron és az Epona lovasfaluban, a sós-tói vadasparkban és falumúzeumban. Felejtethetetlen napokat töltöttek Erdélyben. Tovább ápolunk elmélyült kapcsolatunkat az erdőbényei nyugdíjas klubbal, akikkel együtt emlékeztünk meg I. Lászlóról, a Határőrség védőszentjéről. Számtalan éremmel tértünk haza a nyugdíjas egyesületek regionális versenyeiről. Új szintre vittünk a városi rendezvényekbe a majálisi fűzőversenyen, a grilező versenyen, a szüreti felvonuláson, a Bátor Karácsony stb. Gyümölcsöző kapcsolatot ápolunk a térség honvédelmi és rendvédelmi nyugdíjas egyesületeivel, valamint a megyei Rendőr-főkapitánysággal. A tisztújítás után a régi-új elnök megköszönte a leköszönő elnökségnek az önzetlen fáradozást, az új elnökség nevében pedig ígéretet tett a töretlen folytatásra.

(VINCZE)

Sikeres szereplések

ben elesett 41 katonája nyugszik itt. Először Töreki László, a pápai Veterán Ejtőernyős Egyesület elnöke mondott köszöntőt, és szót a korabeli harcokról. Majd a 90 esztendő Huszár János, egykori ejtőernyős katona emlékezett meg elesett bajtársairól. Ez után, Sípós Balázs polgármester méltatta a hősi halált halt ejtőernyős katonák helytálását a helyi ütközetekben. A rövid műsorban fellépett a helyi általános iskola diákja Mika Liliána és a Marcali Bajtársi Dalárda, akik első és második világháborús katonadalokat adtak elő.

(Kőrösi)

A közelmúltban Mesztegyőn, a Mindszenty tér és szobor átadó ünnepség, valamint a templomi szentmisét követően megrendezett kulturális programban fellépett a Marcali Bajtársi Dalárda. A Faluházzal szemben, szépen, ízlésesen kialakított szabadtéri színpadon – a Honi Hagyományörző Egyesület néptáncosait követően – bor- és vidám katonadalokkal szórakoztatták a nagyszámú közönséget.

A műsor előtt, a felújított barokk templomban, a Calypso kórus adott színvonalas koncertet, amit vasappsal jutalmazott a zsűfőlásig megtelt templom közönsége. A templomban kiállította fotóit Csikné, Nádudvari Éva.

A dalárda a kéthelyi temetőben is fellépett, ahol a Hősök Napja alkalmából Kéthely Község Önkormányzata, lakosai és a bajtársaik emlékeztek meg ejtőernyős hősi halottaikról. A pápai 1. Ejtőernyős Zászlóalj, 1944-

Ceglédi látogatás

Sikeres, jó hangulatú látogatást tett Cegléden a Balassi Bálint Bajtársi Egyesület, a helyi bajtársi egyesületnél. A jól szervezett, érdekes program során fellépett az énekkar is, nagy sikert aratva a ceglédi közönség előtt.

A negyedik sportnap

Májusban, negyedik alkalommal rendezték meg a Magyar Budo magazin szerkesztőségének támogatásával a Bem sportnapot Budapesten, a Hungária körúti lakótelepen. Az idei széleskörű májusi időjárás joggal aggasztotta a szervezőket. De a felhős égbolt ellenére a korábbi évekhez képest tovább nőtt az érdeklődés a rendezvény iránt. Különösen a fiatalok jöttek el rendkívül nagy számban, többségük tanári kíséreléssel a szomszédos Bem József Általános Iskolából. S akik eljöttek, nem is csalódtak.

A budo bemutató résztvevőit (akik között most is számos hivatásos katona és nyugállományú tiszt volt) valamint az érdeklődőket Bükki Péter nyugállományú alezredes, a Magyar Budo magazin főszerkesztője, a Bem József BE elnökségi tagja, a sportnap főszerkesztője köszöntötte. A sporteseményen

jelen volt Koós Gábor nyugállományú alezredes, a Bem József BE elnöke, a rendezvény védnöke is. A harcművészeti és önvédelmi bemutató az egykori magyar vitézek hagyományait őrző csoport "küzdőtérre" (pontosabban fűre) lépésével kezdődött. Falatovics Ádám 5. fokozatú oktató tanítványával íjászatból, botvívásból és kézitusából adott ízelítőt. Shidoon Pivony Attila öt danos aikido mester csapata (közük volt Surman Emese mester, a harcművészeti országos szépségversenyének második helyezetteje is) a bemutató végén még a gyerekeket is tatamira hívta. A kisdíjak pedig, a bemutató látott nagy ív dobások, látványos akciók láttán csak ámuldoztak, rendkívül nagy lelkesedéssel próbálták a különféle önvédelmi technikákat.

A tíz esztendő Vincze Zsolt (Re-

Gym, edzője Rehák György és azóta Erdei Zsolt ökölvívó világbajnok is), a legfiatalabb korosztályos K-1 interkontinentális világbajnok a hasonló korú kisdíjak csodálatától kisérvén Jean-Claude Van Damme-t "leköpörözve" mutatta be a spárgát – először a talajon, majd két katonai térdén tartva lábait. Ezt látva, nemcsak a kisdíjak kiállottak fel meglepetésükben, de a tanáraik is elismerően nyilatkoztak. Ezt a mutatványt a gyerekek aligha gyakorolták a testnevelés órákon. A kis harcművész ezt követően Német Szabolcs mesterrel a thai bokszt küzdelmet szemlélítette.

Bagi László nyugállományú ezredes, négy danos kyushin karate mester vezetésével a Honvéd Zrínyi SE tradicionális Kyokushin Karate Szakosztály tagjai tartottak alkalmi edzést, melyhez hamarosan a diákok tucatjai is csatlakoztak. Ugyancsak nagy sikert aratott Zöllei Zoltán nyugállományú alezredes, a Magyar Közelharc-kézitus Szövetség nyolc danos elnöke és csapatának pusztakezes és eszközös bemutatója. A gyerekeknek különösen nagy élményt jelentett, hogy kezükbe vehették a gyakorló fegyvereket, sőt az ügyességi vetélkedőn még "kézigránattal" célba is dobhattak. A gyermekek ügyességi vetélkedője most is cukorkakeresséssel indult, végül „katonás” befejezéssel és eredményhirdetéssel zárult.

B. SPERLING ANNAMÁRIA
FOTÓ: BÜKKI BARBARA

Feltöltődés a városi majálison

A kikapcsolódást, feltöltődést és az együttléti örömet ötvöző szép napot töltött el a Nyírbátori Határőr Igazgatóság Nyugdíjasai Egyesület tagsága a nyírbátori városi majálison. Amíg főtt a konderban a Kovács Tibor által felajánlott, és a 70. születésnapját ünneplő Szabó Győző vezényletével készített birkagulyás, valamint rottyogott a fazékban a Szabó Győzőné irányította női csapat ízes töltött káposztája, addig jól szórakoztunk a Bátori Mazsorett Csoport szemet gyönyörködtető, illetve a Varga Trió és Rostás Tünde fűlnek kellemes műsorán. A VI. Bográcsbajnokság eredmény hírdetése tovább növelte jó hangulatunkat, hiszen a töltött káposztát II. helyezéssel honorálta a zsűri, de dicséret szavakkal illetve a birkagulyás pikáns ízét és gazdag fűszerezettségét is. A kötetlen együttléti Pataki Attila és Demjén Ferenc könnyűzenei koncertje szakította félbe, de ezen cseppet sem bosszankodtunk, mivel nagy élményt nyújtott mindannyiunk számára.

VINCZE ISTVÁN

Énekkarok ünnepe

A Fejér Megyei Honvéd Nyugállományúak Székesfehérvári Klubja szervezésében és a Szent István emlékévi jegyében megrendezték a Helyőrségi Klubban a VI. Katonánóta – Katonadal találkozót. Főként a Dunántúlról érkeztek szép számmal résztvevők: a Budapestről érkezett Balassi Bálint Kórus mellett, a Kossuth Lajos Kórus Szentendréről, a Határőrség Kórus Győrből, a Vidám Nagyik Kórus Pápáról, a Napsugár Kórus Szombathelyről, a Havasi Gyopár–Jó Barát Kórus Csór–Iszkaszentgyörgyről, a Barát-ság kórus Enyingről, az Alcoa Kőfém Kórus Székesfehérvárról, és a Nőszírom Énekkar Székesfehérvárról. Délelőtt a kórusok szerepeltek, délután pedig a szólisták. Mindenki tudását legjavát adta. Tapstól volt hangos a színházterem. A rendezvényt már hagyományteremtő szándékkal hatodik éve hívják életre a klubban, azzal a szándékkal jött létre, hogy ápolja a katonadalok, katonanóták megőrzését.

MÁRKUS HILDA

Köszönet a támogatásért

A Somoskőy István Honvéd Egyesület, hagyományteremtő szándékkal kistérségi honvédelmi napot szervezett. A rendezvényre meghívták azokat a nyugállományú katonákat is akik Salgótarján

és vonzáskörzetében élnek, de nem tagjai az egyesületnek. A Himnusz hangjait követően az egyesület elnöke, Patinszki Lajos nyugállományú százados köszöntötte a közel ötvenfős csapatot.

Az elnöki megnyitó után Gáspár Levente őrnagy, a MH Hadkiegészítő és Központi Nyilvántartó Parancsnokság Törzso és Érdekvédelmi osztályvezetője mondta el ünnepi gonddatait.

„Görgey serege 1849. május 21-én vette vissza a császáriaktól Buda várát, így 1992 óta ezen a napon ünnepeljük a Magyar Honvédelem Napját” – mondta többek között a szónok. A megemlékezést követően az egyesület vezetése könyvjutalommal ismerte el a legaktívabb tagjainkat, Olbrich István nyugállományú alezredest, Pataki Ferenc nyugállományú századost, Szabó László nyugállományú zászlóst, Berkli Tivadar német, Barják Jánosné és Fekete Józsefné. Az ünnepség befejeztével az egyesület elnöke zárszavában köszöntötte a jutalmazottakat és megköszönte a BEOSZ anyagi támogatását, amely lehetővé tette a rendezvény megszervezését.

SÍRKÓ BÉLA TITKÁR

Emlékezzünk a mezőtúri ezredre!

A Jász Nagykanizsa Szolnok megyei kistérségben, Mezőtúron 1951-től állomásozott a Magyar Honvédség 93. lövészezrede. Az ezred állománya szorosan együttműködött a város vezetésével és lakosságával, valamint a rendőrséggel. Ebben a szellemben végzett munkájuk során javították a város közbiztonságát. Részt vett az alakulat a város kulturális és gazdasági fejlesztésében is.

A mezőtúri ezredet 1951-től az állandó gyors technikai fejlődés jellemezte, amellyel fokozni tudták a harcászati és kiképzési színvonalát. A tisztek elhelyezésére a helyőrségben kulturált tiszti lakótelep épült. A legénység számára körletek, szolgálati helyiségek létesültek, s a technika tárolására, őrzésére megfelelő telephely állt rendelkezésre. A lakotanya parancsnokai jó szervező képességgel, magas szintű katonai tudással képesek voltak a honvédség hadrendjébe beépíteni az ezredet.

Az ezred története

Mezőtúron 1953–54-ben két éves sor-katonai képzésre tértek át. Az ezrednél tartalékos tisztek és egyetemisták kiképzését folytatták. Ebben az időszakban tábori kiképzést tartottak Vészton. 1954-től átnevezték az ezredet 93. gépkocsizó lövészezreddé, ami 1957-ben 5. gépkocsizó lövészezreddé változott és az ezred új csapatzászlót kapott a haditörténeti múzeumtól. A Honvédelmi Minisztérium szemlebizottsága a Magyar Néphadsereg egyik legjobb ezredének nyilvánította.

1961-től megkezdődött a türkei lőter építése és fejlesztették a lakotanya technikai felszereltségét. Két évenként kellett új harcjárműveket fogadni és hadrendbe állítani.

1969-től az ezred, hadrendi feladatai mellett hivatásos tiszthelyettes képzést folytatott. A végzett tiszthelyetteseket más lakotanyákban helyezték állományba, akik még most is büszkén emlékeznek a mezőtúri ezredre. Az ezred jó emlékét vitték magukkal.

A hivatásos tiszti hallgatók alapképzése is Mezőtúron történt. Ma még aktív állományú tisztek is szívesen emlékeznek vissza arra, hogy mezőtúron lettek igazi kiképzett katonák.

Az építő-műszaki dandár alapképzése több éven keresztül az ezred

kiképző bázisán történt. Az ezred számtalan hadgyakorlaton vett részt, mozgósított harcászati gyakorlaton, ahol az ezred összekovácsolása volt a feladata.

Tóth Zoltán parancsnoksága alatt az ezred az „élenjáró” címet is kiérdemelte. A katonák a Tiszán és a Körösön árvízvédelmi szolgálatot láttak el.

1987-ben az ezredet a szervezeti korszerűsítésnek megfelelően 5. gépesített dandárrá szervezték át, megkezdődött a harcjárművek, technikai eszközök feltöltése. A haderőreform következtében, a Nyugat-Dunántúlról áthelyezett tiszti állományt kellett fogadni, elhelyezni. A mezőtúri ezred jogutódja két lépésben diszlokált Debrecenbe. Az első lépcső előkészítő-építő csoport 1990-ben, a második lépcső 1991. augusztus 12-én hagyta el Mezőtúrt. Ettől a naptól kezdve megszűnt a katonai jelenlét Mezőtúron. A továbbiakban a hátra

maradt lakások és a lakotanya, valamint katonai ingatlanok felszámolása megkezdődött. A szolgálati lakásokat pályázat útján értékesítették, a lakotanyát az állami vagyonügynökségnek adták át.

Az ezred 40 éve alatt a városban infrastruktúrát biztosított a Budapesti Fémfeldolgozó Ipari Szövetkezetnek, ahol a katonacsaládoknak és a város lakosságának adott munkahelyet. Ez az üzem ma is szolgálja a város lakosságának megélését.

A Mezőtúri Bajtársi Egyesület kezdeményezésére, az elmúlt negyven év katonai emlékei tiszteletére a Magyar Honvédség napján, katonai tiszteletadással emléktáblát avattunk. A következő években a bajtársi egyesület e táblánál tisztelettel adózik a mezőtúri alakulat emlékének. A megemlékezésekre a jövőben minden érdeklődő katonát és polgárt tisztelettel várunk.

LADÁNYI GYULA ELNÖK

Gratulálunk!

Nyugállományú ezredessé léptették elő Esküdt Lajost, a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének alelnökét, bajtársunkat, kollégánkat. Ez úton tolmácsoljuk gratulációnkat a magas szintű elismeréshez és kívánunk még nagyon sok, sikeres munkával teli, alkotó esztendőket. Új rendfokozatokat viseld egészséggel!

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG

Séta az Andrássy úton

A Budapesti Nyugdíjas Klub Híradó tagozatának havi tervében múzeumlátogatás szerepelt. A tervünknek megfelelően a múzeumi programot a szervezést felvállaló Gregor Tiborné klubtársunk vezette. Az Andrássy utat választotta célként, egy kis sétával egybekötve a Postamúzeum és a Mai Manó Ház megtekintésére. A találkozó az Andrássy út 3. szám előtt, a Saxlehner-palotánál jött létre, amelyben a Postamúzeum található. Mielőtt bementünk, Gregorné (Ica) ismertette a palota történetét.

A háromemeletes, neoreneszánsz palotát 1884 és 1886 között építették Czizler Győző tervei alapján, Saxlehner Andrást és családját szánta. Saxlehner Andrást eredetileg posztókereskedő volt, de igazán híressé és gazdaggá a századfordulón világszerte ismert Hunyadi János keszűvíz forrás tulajdonosaként vált. A pompás Andrássy úti palota tökéletesen tükrözte Saxlehner gazdagságát. A lépcsőház és a kapualj díszítőfestését a kor vezető művésze, Lotz Károly készítette, a földszinti előcsarnok boltozatán a gyógyvíz tulajdonosát és a fardőzést magasztaló jeleneteket, míg a harmadik emeleten a négy évszak allegóriáját láthatjuk. A festett üveg ablakok Róth Mik-

ség a tálaló épségben megmaradt ételliftje és Saxlehner Andrást íróasztala a dolgozószobában. A palota hátsó szárnyában voltak egykor a cég irodahelyiségei, míg a felső emeletek drága bérházakkal gyarapították tovább a Saxlehner vagyont. Saxlehner Andrást 1889-ben bekövetkezett halála után felesége és gyermekei továbbvitték az üzletet, és a palota egészen 1938-ig a tulajdonukban maradt. A háború elől emigrációba menekülő Saxlehner család akkor eladta a házat. A háború után a bélyeggyűjtők szövetsége, majd 1972-től a Postamúzeum költözött be. Talán ennek köszönhető, hogy a lakás elkerülte az akkoriban szokásos feldarabolásokat és modernizációt, így a pompás belső terek máig fennmaradhattak és megtekinthetők.

Postamúzeum kiállításai a palota első emeletén, a tulajdonos egykori lakosztályának termében tekinthetők meg. A terem díszítését kortárs művészek hírközlés-történeti témájú alkotásai (gobelinek, festmények) egészítik ki. A magyar posta történetét eredeti berendezések, munkaeszközök, bútorzatok, járművek, dokumentumok, térképek, fényképek és egyéb tárgyi emlékek idézik föl. Híradó szemmel nézve érdekes volt találkozni a régi híradástechnikai berendezésekkel, amelyekkel még mi is dolgoztunk pályafutásunk során. A Postamúzeum megtekintése után kis sétával az Operaház előtt elhaladva a Nagymező utcában az Operettszínházzal szemben meglátogattuk a Mai Manó házat, ahol a Magyar Fotográfusok Háza működik, amelyet Mai Manó (1855-1917) császári és királyi udvari fényképész építtetett 1894-ben. A különleges, nyolcszintes neoreneszánsz műemlék-épület a világon egyedülálló kulturális intézmény. Napjainkban is a fotográfiát, a fotóművészetet szolgálja.

Elsődleges funkcióját tekintve kiállítóhely, mely a közönséget szeretné megismertetni a hazai és a nemzetközi fotográfia kiemelkedő klasszikus és kortárs alkotóival.

A Mai Manó Ház II. emeletén található a Napfénymúterem. Az egykori nagypolgári fotográfiai múterem Európa egyik legimpozánsabb napfénymútermé. Eredeti szépségükben láthatók újra azok a freskók, amelyek a hajdani fényképfelvételek hátterül szolgáltak. A terem gyakran ad helyet művészeti eseményeknek, könyvbemutatóknak, fotózásnak és üzleti-társadalmi rendezvényeknek.

A sétánk itt még nem ért véget, mert az idegenvezetőnk (Gregorné) az Andrást út túloldalára vezette a csoportot, a kétszintes Ale-

xandra könyvesboltba, az egykori Párizsi Nagyáruházba. A bejáratnál tekintélyes vintéka fogadja a belépőket, a hazai és külföldi borok nagy választékával. Beljebb lépve a könyvek birodalmába, egyértelműen választjuk el a műfajokat. Az áruházban található még Európa egyik legnagyobb galériája, ahol a kortárs festészet, szobrászat kiemelkedő alkotásai láthatók. Aki ide látogat, feltétlenül nézzen be a titkoszobába, ahol megtekintheti Kő László festőművész világon egyedülálló technikával készült festményeit. Ezek a festmények természetes, vagy mesterséges fény mellett, csodálatos vizuális élményt adnak. De ha UV lámpával világítjuk meg, akkor egy teljesen más képet láthatunk, ami szintén hasonló művészeti élményt adnak. De ez még mind semmi, ha lekapszolgák a világítást és teljesen sötét lesz a szobában, akkor egy harmadik képet látunk foszforeszkáló festékekkel készült alkotást. Ezek a szenzációs képek a világon egyedül álló titkos technikával készülnek, ami világszám. Mindenkinek ajánlom megtekinteni, amíg lehet, mert, ha vevőre találunk a festmények (50%-a már elkel), akkor már itt nem tekinthetők meg többé.

A másik szenzáció a könyvárúházzal ekkor, a második emeleten gyönyörűen helyreállított, kávéháznak berendezett Lotz Terem (Book Cafe). Jó üzleti érzékre vall ez a Budapest nevezetességének számító előkelő, díszes keret adó kávézó. A megközelítéséhez végig kell menni a könyvesboltban. A boltban kiválasztott könyvet föl lehet vinni és ott olvasgatni. Mindenképpen érdemes betérni, a látogatók egy csésze kávé mellett, halk zongoraszó kíséretében csodálhatják meg a teremben Lotz Károly freskóit. Érdemes ellátogatni, hiszen a látvány nem mindennapi. De az árat nem szabad nézni, mert az sem mindennapi. Ezért a diákok és a nyugdíjasok csak a látvány kedvéért mennek fel a Book Cafe terembe, nem a kávé izéért.

Az Andrássy úti sétánk a Párizsi Nagyáruházal ért véget. A résztvevőknek emlékeztetés nap volt, jól éreztük magunkat, javasoljuk ezeket a nevezetességeket megtekinteni másoknak is.

Köszönjük a szervező klubtársunknak!
SOÓS TAMÁS NYÁ. ALEZREDES
HÍRADÓ TAGOZAT

Fesztivál Abasáron

Május végén rendezték meg Abasáron – immár hagyományosan – a Nemzetközi Katona- és Borda Fesztivált. Szombattal reggel, fél kilenckor szentmisével indult a helyi templomban az esemény, melyet Rácz István főhadnagy, tábori lelkes és Iváncs Balázs plébános celebráltak. Ezt követte tíz órától az ünnepélyes megnyitó, az Aba Sámuel Általános Iskola tornatermében. A Honvédelmi Minisztérium részéről ünnepi beszéddel köszöntötte a résztvevőket dr. Orosz Zoltán altábornagy. Az idei fesztivál egyik kiemelkedő eseménye volt az, amikor dr. Orosz Zoltán altábornagy, Hende Csaba honvédelmi miniszter megbízásából, a Honvédelemért kitüntető cím I. osztályát adta át dr. Lénártné Benei Anikó polgármester asszonynak. A rendezvényen részt vett és beszédet mondott Végh Ferenc nyugállományú vezérezered, a fesztivál örökös fővédnöke.

A megnyitón fellépett az Abasári Hagyományörző Dalkör és a Szivárvány Nyugdíjasklub Árvalányhaj Hagyományörző Táncsoportja, akik palotást táncoltak. Szombaton a kórusok és katonazenekarok uralták a színpadot, este 7 órától az Abasári Hagyományörző Dalkör kiemelkedő sikerű gálaműsora zárta a programot. Vasárnap reggel fél kilenctől szentmisével kezdődött a program. Majd ezt követően folytatódott a kórusok fellépése. A rendezvény két napja alatt a színpadon összesen mintegy 70 kórus, zenekar produkcióját lehetett látni. Az időnként csapadékos időjárás ellenére is megteltek a nyitott pincék, sikeres volt az iskolaudvarban tartott népi kézműves vásár és a Leader-udvar. A helyi pedagógusok szervezésében gyermekprogramok várták a látogatókat.

Több rajz-, festmény- és fotókiállítást is tartottak a rendezvény időtartama alatt. Többek között helyi alkotók mutakoztak be: Czeglédy Boglárka, Beke Lőrinc, Forgács Fanni, Kázas Attila, Kovács Gábor műveivel ismerkedhettek meg az érdeklődők. Emellett az egykori Táncsics Mihály Laknaya anyagaiból készített nagy sikerű kiállítást a Honvéd Baráti Kör. A hétvégén, az összes helyi látványosság megtekinthető volt: a templom, a Kapásház Tájház, Aba Sámuel palotájának feltárása a Bolt-tetőn, az Aba Sámuel Emlékpince. Nagy sikert aratott a Hadkiegészítő Parancsnokság Egri Kirendeltségének toborzósátára is. A szervező Abasár Község Önkormányzata már most elkezdte a 20. jubileumi fesztivál előkészítését.

MISI NORBERT SAJTÓREFERENS

Baján segítettek a búvárok

Az MH 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezred búvár szakembereire volt szükség Baján, a Petőfi-szigeten, ahol az áradó Duna vize betört a szennyvízhálózatba. A katasztrófavédelem által leadott riasztás után azonnal a helyszínre települt hat búvár, és megkezdtek a felkészülést a feladat végrehajtására. A gyors intézkedésre azért volt szükség, mert bár a homokzsákokból emelt fal kívül tartotta az áradatot, az átszivárgó víz, a csatornarendszeren keresztül betörhetett volna a védett területre.

Mivel a merülést csatornában kellett végrehajtani, a megszokott könnyűbú-

vár-öltözék helyett a Kirby-Morgan típusú félnehéz búvárfelszerelést használták, amelynek zárt sisakja megővta a merülő búvárt a szennyvíztől – tudtuk meg Márton Róbert fotórzórmestertől, aki Szentesen a búvárkiképző bázis oktatója.

A merülést végrehajtó Bagi László főhadnagy elmondta: az aknában rend-

külül rossz látási viszonyok között kellett a feladatot elvégezni, a csatornában fel-fújható tubusokat kellett elhelyezni a 30 centiméteres csövekbe. E művelet azonnal megállította a Duna vizének keveredését a szennyvízzel. Ezen felül a búvároknak ellenőrizniük kellett a csatornák közötti átjárhatóságot is, amit többnyire csak tapintással végezhettek el. Fotó: Tóth László és Juhász László százados